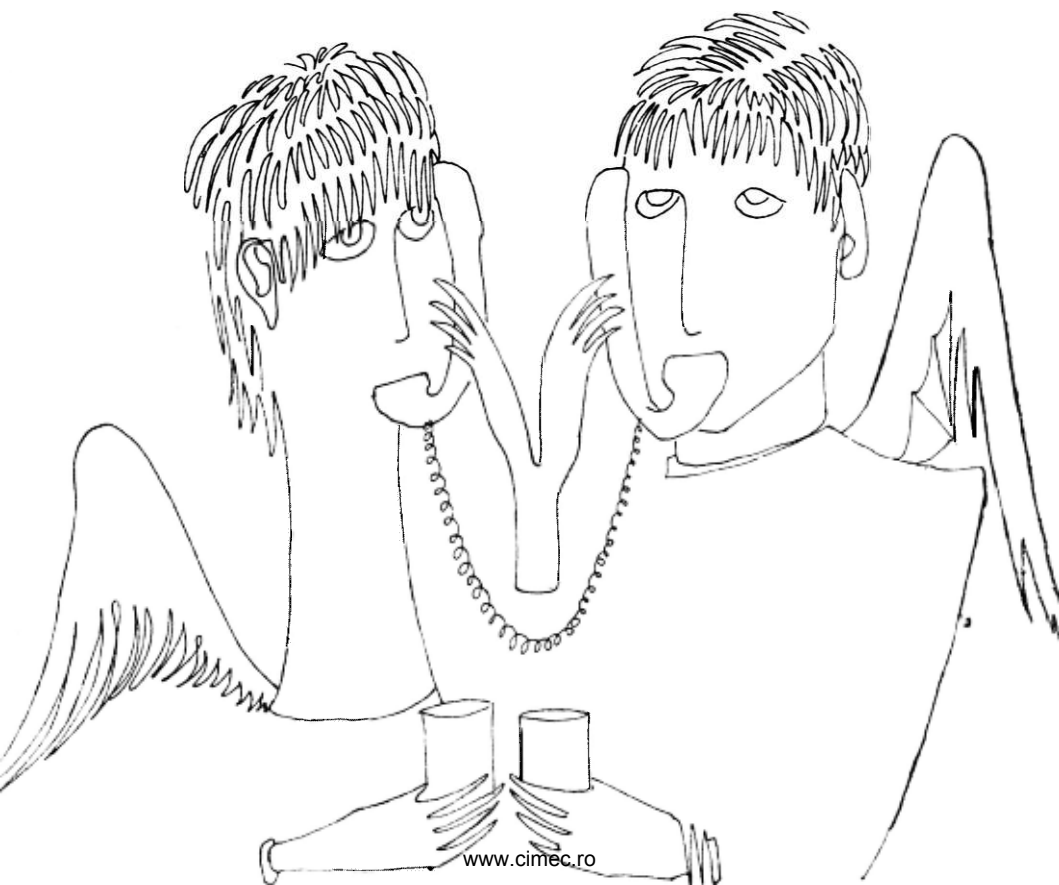

al. mirodan

Jocuri și Jucării

LINII DE COMUNICAȚIE

P E R S O N A J E L E

Moș Gerilă (Tinăru) :
Fata :
Copii, părinți, trecători.

● TABLOUL 1

La ridicarea cortinei, ni se înfățișează vitrina (mare) a unui magazin (mare). Ceva, dacă vreți, în gen „Victoria” din București. Este iarnă. Și se apropie Anul Nou. Și e seara, seara târziu. Vitrina e luminată feeric, împodobită cu jucăriile obișnuite împrejurării (animale, mașini, un tren electric, un brad etc., etc., numeroase etc.) și înzestrată cu un Moș Gerilă care dialoghează din vitrină cu trecătorii din stradă, cei mai mulți dintre aceștia fiind — evident — copii. E însă cam pe la închidere; trecătorii se răresc, îmbrcjirimile cad încet-încet în întuneric.

Au mai rămas, cu nasu-n geam, câțiva copii, schimbînd vorbe cu Moș Gerilă.

INTIUL COPIL : Mie-mi place ursulețul de catifea.

MOȘ GERILĂ : Dacă ai fost cuminte... ai fost ?

INTIUL COPIL (cu un ochi la Moș Gerilă și cu celălalt la maică-sa) : Am fost... Nu-i așa, mamă, că ai fost ?

MAMA INTIULUI COPIL : De ! Știu eu ce să spun ?

MOȘ GERILĂ : Poftim ?

INTIUL COPIL : Spune-i, spune-i, mămico...

MAMA INTIULUI COPIL : Ce ?

INTIUL COPIL : Că am fost cuminte. Spune-i lui Moș Gerilă... că el nu mă crede.

MAMA INTIULUI COPIL : Să-i spun ? Zici să-i spun ?

INTIUL COPIL : Ihi !

MAMA INTIULUI COPIL (lui Moș Gerilă) : Moș Gerilă !

MOȘ GERILĂ : Da, doamnă.

MAMA INTIULUI COPIL : Moș Gerilă, aș vrea să-ți spun ceva.

MOȘ GERILĂ : Vă ascult, doamnă.

MAMA INTIULUI COPIL : Mihăiță a fost cuminte.

MOȘ GERILĂ : Tot anul ?

MAMA INTIULUI COPIL (descumpănită) : Ah...

INTIUL COPIL (o trage de mîneacă) : Tot anul. Zi tot anul !

MAMA INTIULUI COPIL : Tot anul. MOȘ GERILĂ : Aha ! (Notează ceva într-un carnetel.)

Buuun ! Mi-hă-i-tă ! Cu-min-te... Tot... anul... (Lui Mihăiță.) În cazul acesta, dragă Mihăiță, s-ar putea să ne întîlnim curînd...

INTIUL COPIL : Cînd ?

MOȘ GERILĂ : Eh, parcă nu știi tu cînd ?

INTIUL COPIL : Ba știu... Mulțumesc, Moș Gerilă.

MOȘ GERILĂ : Noapte bună.

INTIUL COPIL : Noapte bună. Dar nu mă uitî.

MOȘ GERILĂ : Nu te uit.

(Copilul s-a îndepărtat, rupt cu greu de maică-sa din fața vitrinei cu jucării.)

INTIUL COPIL (la câțiva metri depărtare, maică-si) : A zis că nu mă uită.

TATĂL CELUI DE-AL DOILEA COPIL (se uită la ceas) : Vai, ce târziu s-a făcut ! Haide, Irinuș, să mergem acasă.

AL DOILEA COPIL (o fetiță, după cum s-a dedus din numele mai sus rostit) : Numai un pic.

TATĂL CELUI DE-AL DOILEA COPIL : Pină la și zece.

MOȘ GERILĂ (face un semn fetiței, arătînd ceasul și ducîndu-l la ureche, cu înțelesul de : „e foarte târziu”...) :

AL DOILEA COPIL : Numai puțin, Moș Gerilă. Să mă mai uit nițel la tren.

MOȘ GERILĂ : Îți place ?

AL DOILEA COPIL : Oho !

TATĂL CELUI DE-AL DOILEA COPIL : E frumos ! Dar, știi... așa-i așa pentru vitrină doar... nu poate fi scos din vitrină...

MOȘ GERILĂ (incuviîntează din cap).

AL DOILEA COPIL : Nu poate... dar Moș Gerilă, dacă vrea, poate să-l ducă-n spate.

MOȘ GERILĂ : Nu.

TATĂL CELUI DE-AL DOILEA

COPII : Vezi !

AL DOILEA COPIL : Cum nu ?

MOȘ GERILĂ : E prea mare.

AL DOILEA COPIL : Și ce dacă-i prea mare ?

MOȘ GERILĂ : Nu încap-e-n sac.

TATĂL CELUI DE-AL DOILEA

COPII : Vezi ?

AL DOILEA COPIL (*dezamăgit*) : Nu-n-cape-n-sac...

TATĂL CELUI DE-AL DOILEA

COPII : Un tren mai mic însă...

poate-ar încăpea. (*Face un semn complice lui Moș Gerilă, care receptează.*)

AL DOILEA COPIL : Încap-e ?

MOȘ GERILĂ : Sigur că da.

AL DOILEA COPIL (*arătând cu degetul*) : Un tren ca... ăla... de-acolo... cu locomotivă roșie... cu două vagoane... de pasageri și un vagon de poștă ?

MOȘ GERILĂ : Da... Trenurile mici încap în sac. Și... să-ți mai spun un secret...

AL DOILEA COPIL (*curios*) : Ce secret ?

MOȘ GERILĂ : Dar știi să ții un secret ?

AL DOILEA COPIL : Știu. Moș Gerilă.

TATĂL CELUI DE-AL DOILEA

COPII : Știe.

MOȘ GERILĂ : Dacă știe, atunci îi spun : trenurile mici sînt mai bune decît trenurile mari.

AL DOILEA COPIL : De ce ?

MOȘ GERILĂ : Pentru că-s mai mici.

AL DOILEA COPIL : Ah !... Și ce dacă-s mai mici ?

MOȘ GERILĂ : Merg mai repede.

AL DOILEA COPIL : Mai repede... Da'de ce merg mai repede ?

MOȘ GERILĂ : Păi... pentru că sînt mai ușoare...

AL DOILEA COPIL : Ah... Și ce dacă-s mai ușoare...

MOȘ GERILĂ : E ca și cu automobilele.

Care aleargă mai repede ? O mașină mică de curse sau un camion mare, greoi, cu opt cauciucuri... și cu cisternă în spate ? Ai ?

TATĂL CELUI DE-AL DOILEA

COPII : Vezi ?

MOȘ GERILĂ : Ia spune : care dintre cele două mașini aleargă mai repede ?

AL DOILEA COPIL : ... Aia mică.

MOȘ GERILĂ : De ce ?

AL DOILEA COPIL (*dificultăți*) : De ce ?

MOȘ GERILĂ : De ce aleargă mai repede o mașină mică decît o mașină mare ?

AL DOILEA COPIL : Nu știu.

MOȘ GERILĂ (*băbește*) : Pentru că...

AL DOILEA COPIL (*mimetic, dar*

absolut buimac) : Pentru că...

MOȘ GERILĂ (*așteaptă*) : E...

AL DOILEA COPIL : E...

MOȘ GERILĂ : Mai...

AL DOILEA COPIL : Mai... (*Preia ștafeta.*)

MOȘ GERILĂ : U...șoa...

AL DOILEA COPIL : ...ușoară !

TATĂL CELUI DE-AL DOILEA CO-

PII (*ceas și copilului*) : Și-acum să ne luăm rămas bun de la Moș Ge-

rilă.

(*Între timp, s-a apropiat de vitrină o fată. Fată, dar nu copil. 20—22 de ani. O fată care se plimbă pe stradă. Și care s-a oprit urmărind discuția. Și privind vitrina cu jucării și pe Moș Gerilă.*)

AL DOILEA COPIL : Noapte bună. Moș Gerilă. Și... (*semn : „să vii”*).

MOȘ GERILĂ : Noapte bună.

AL DOILEA COPIL (*după un metru de plasare*) : Și...

MOȘ GERILĂ : Nici o grijă !

(*Lumea pleacă... Cîțiva trecători grăbiți aruncă o privire ultimă spre magazin, apoi se îndepărtează. A mai rămas doar fata, la oarecare distanță de vitrină. Pare descumpănită. Deschide poșeta, scoate un covrig și începe să ronțăie.*)

În timpul acesta, Moș Gerilă, după ce s-a uitat pe cadranul ceasului, privește în stradă, apoi se ridică în picioare și pornește să stingă ceva lumini, dar nu chiar pe toate. Și să aranjeze felurilele jucării din vitrină, prilej regizorului de a jongla cu obiectele, magic.

Fata urmărește spectacolul cu atenție simțitor sporită. Face cîțiva pași, fără zgomot, și se apropie de vitrină. Moș Gerilă, întors cu spatele la stradă, nu remarcă prezența necunoscutei, continuîndu-și treburile. Acum, fata a ajuns în fața vitrinei, zgîndu-se, cu nasu-n geam, asemenea unui copil și ronțăind, tenace, din covrig. E vorba de un covrig cu sare. Bate-n vitrină. Moș Gerilă se întoarce grăbit, observă un obraz în iarnă și-un covrig și, fără a remarcă pesemne vîrsta solicitantului, confundă.)

MOȘ GERILĂ : Gata, puștiule... S-a-nchis... Miine.

(*Și după ce mai stinge un bec, se întoarce, lichidînd problema. Dar, reacție întîrziată, revine, surprins.*)

MOȘ GERILĂ : Ce dorești, domnișoară ?

FATA : Să mă uit.

MOȘ GERILĂ : La ce ?
 FATA : La jucării.
 MOȘ GERILĂ : E tirziu... Acum sting luminile... (Dă și se-ntoarce.)
 FATA : Toate ?
 MOȘ GERILĂ : Toate.
 FATA : Și bradul ?
 MOȘ GERILĂ : Și ! (Se întoarce iarăși.)
 FATA (altfel) : Moș Gerilă !
 MOȘ GERILĂ (răsucire cuasiviolentă) : Domnișoară ! (Adică : „pînă aici !“)
 FATA : Vreau să te rog ceva.
 MOȘ GERILĂ : Poftim ?
 FATA : Nu sting încă...
 MOȘ GERILĂ : Să nu sting ?...
 FATA : Nu.
 MOȘ GERILĂ : De ce ?
 FATA : Așa.
 MOȘ GERILĂ (proces complex, dar și rapid, de schimbare sufletească) : Îți place ?
 FATA : Îh !
 MOȘ GERILĂ : N-ai mai văzut jucării ?
 FATA : Ba da... însă...
 MOȘ GERILĂ : N-ai mai avut jucării ?...
 FATA : Ba da... însă...
 MOȘ GERILĂ : O vitrină așa ca asta... (E puțin mîndru de înfățișarea vitrinei.)
 FATA : E frumoasă... E frumos...
 MOȘ GERILĂ : Eu am aranjat-o.
 FATA : Adevărat ?
 MOȘ GERILĂ : Sînt decorator.
 FATA (parcă nu s-ar fi așteptat) : Ah...
 MOȘ GERILĂ (semiris) : De ce te miră ?...
 FATA (nesigură) : Nu... dar...
 MOȘ GERILĂ (ca mai sus) : Credeai că sînt chiar Moș Gerilă ?
 FATA (ca mai sus) : Nu... dar...
 MOȘ GERILĂ : Parcă totuși...
 FATA : Ei ! (Asta-i bună !)
 MOȘ GERILĂ : Fii sinceră... Parcă... totuși... puțin ți-ar fi plăcut... să... fiu (clipă)... puțin !
 FATA (destindere) : Puțin...
 MOȘ GERILĂ : Să fiu Moș Gerilă.
 FATA (tace).
 MOȘ GERILĂ : Buun... Și, presupunînd că aș fi fost Moș Gerilă...
 FATA : Dar nu ești...
 MOȘ GERILĂ (repede) : Cum nu sînt ?... Așadar, presupunînd că eu sînt Moș Gerilă, ce-ai fi vrut să-mi ceri ?
 FATA : Ce-aș fi vrut să-ți cer...
 MOȘ GERILĂ : Toată lumea cere.
 FATA : Atunci eu aș fi vrut să... (Gest vag, foarte vag, indicînd vitrina total.)
 MOȘ GERILĂ : Nu pricep. Să te mai uiti la jucării ?
 FATA : Da... însă... (Arată foarte impresionat vitrina, făcînd semne indescriabile pentru celălalt.)

MOȘ GERILĂ : Căte!ul Bob ? Pisica Plus ? (Ridică vizibil obiectele.)
 FATA : Nu... Să vin... și eu... acolo.
 MOȘ GERILĂ : În vitrină ?
 FATA : Da... (Puțin tulburată parcă de pretenția formulată.) Dar... nu se poate... nu-i așa ?
 MOȘ GERILĂ : Nu prea... (Pauză.) Deși...
 FATA : Poftim ?
 MOȘ GERILĂ : Dacă Moș Gerilă vrea...
 FATA : Vrea ?
 MOȘ GERILĂ : Dacă Moș Gerilă vrea... el poate.
 FATA : Știu... De-aia am și întreat.

(Moș Gerilă se uită prin împrejurimi : pustiu, Nimeni pe stradă. Deschide încet-încet vitrina și face semn fetei să se ca!ere în!ăuntru.)

MOȘ GERILĂ : Pe-aici. Așa... Dă mîna... Încet... pune piciorul cu grijă să nu faci gălăgie... Ferește pinguinii... Nu călca tramvaiul, așa... Vezi că strici dominoul...
 FATA (a ajuns la locul mult vîsat și, păsînd cu nespusă grijă printre obiecte, admiră lumea alcătuită din jucării) : Mulțumesc !
 MOȘ GERILĂ : Stai jos... să nu te vadă cineva.
 FATA : Aici, lingă Pinnocchio ?
 MOȘ GERILĂ (gest) : În spatele elefantului. (Fata se așază, ascultătoare.)
 MOȘ GERILĂ (observînd covrigul din mîna fetei) : Ți-e foame ?
 FATA (nehotărîtă) : Nu... Ronțaiam...
 MOȘ GERILĂ : Mie mi-e foame. Hai să mîncăm ceva.
 FATA : Unde ?
 MOȘ GERILĂ : Aici.
 FATA (uimită) : În vitrină ?
 MOȘ GERILĂ : Îhî.
 FATA (ca mai sus) : Aici... obișnuiești să-ți iei masa de seară ?
 MOȘ GERILĂ : Numai de sărbători.
 FATA (ca mai sus) : Și... unde ții... ? (Ūrea să spună „mîncarea“.)
 MOȘ GERILĂ (lovește cu degetul în sac. E vorba de „sacul“ cel mare al lui Moș Gerilă) : Aici.
 FATA : În sac ?
 MOȘ GERILĂ : Îhî... (Desface sacul și scoate niște sandvișuri consistente.) E sacul meu, de altfel. Niște sandvișuri, și pui rece... Și cozonac. (Timp.) Revelionul ! (Oferă.)
 FATA : Mulțumesc... Nu mi-e foame.
 MOȘ GERILĂ : Atunci, de ce ronțai din covrig ?
 FATA : Ah ! Nu de foame... Pentru că-i cu sare.

MOȘ GERILĂ : Mănincă... 'S-a așezat și el jos lângă elefant și consumă. *Fata îi urmează exemplul. Timp.)* Piept? Picior?

FATA : Poftim?... Indiferent. Piept. *(Moș Gerilă îi întinde o porție de ceva.)*

MOȘ GERILĂ *(gest)*: Ia cu pâine. *(Timp: șapte, opt, nouă secunde.)* Cum te cheamă?

FATA : Silvia.

MOȘ GERILĂ : Te-ai săturat?

FATA : Gata. Nu mai pot să măninc nimic.

MOȘ GERILĂ : Nu te-ai săturat.

FATA : Jur.

MOȘ GERILĂ : Mă rog... Silvia, fii drăguță și dă-mi termosul... E un termos albastru... mai la stînga, lângă autobuzul „Tudor Vladimirescu“.

FATA *(caută — găsește — întreabă)*: Țasta... pe care scrie : „Termos China“, 75 lei?

MOȘ GERILĂ : Da. Scoate prețul să nu se păteze.

(Fata — mirată — îi întinde termosul, după ce a executat operația solicitată. Moș Gerilă desface termosul, toarnă cafea în capacul-pahar și îi oferă fetei.)

MOȘ GERILĂ : O cafea?

FATA : Aicea ții cafeaua?

MOȘ GERILĂ : Cîteodată...

FATA *(bea)*: Bună. E fierbinte.

MOȘ GERILĂ : Chinezii fabrică termosuri bune. *(A luat paharul, îl umple din nou și bea, la rîndul său, cafea.)*

MOȘ GERILĂ : Ești studentă?

FATA : Nu.

MOȘ GERILĂ : Unde lucrezi?

FATA : La telefoane.

MOȘ GERILĂ : Pe Victoriei? La Palat?

FATA : Nu... la oficiul 17.

MOȘ GERILĂ *(caută)*: Oficiul 17...

FATA : Pe bulevard... lângă „Gambrius“.

MOȘ GERILĂ : Aha...

FATA : Între papetărie și limonadă.

MOȘ GERILĂ : Știu — cunosc. *(Timp.)* Și acum, veneai de la serviciu?

FATA : Nu. Azi sînt de noapte.

MOȘ GERILĂ : De Revelion?

FATA : Anul trecut a fost colega mea de serviciu. Acum sînt eu. Așa e la telefoane. O dată ești tu, o dată celălalt... *(De cîteva clipe, fata se preocupă de trenul electric.)* E electric?

MOȘ GERILĂ : Trenul? Sigur... *(Pauză)* Vrei să-l pun în mișcare? *(Nu mai așteaptă răspunsul și apăsînd pe un buton pune vagoanele în mișcare.)*

FATA *(urmărind cu atenție evoluția trenului)*: Are și poduri...

MOȘ GERILĂ : Și-o barieră... lăsată.

FATA : Se poate ridica?

MOȘ GERILĂ : Dacă vrei... *(Ridică bariera, drept care trenul pornește mai departe, înconjurînd jucăriile.)* Îți place?

FATA : Ce?

MOȘ GERILĂ *(gest vag)*: Jucăriile... Jocurile...

FATA : Da.

MOȘ GERILĂ : Și mie. *(Face cîteva acorduri la un pian-jucărie.)* Știi să cînti la pian?

FATA : Puțin... Am uitat...

MOȘ GERILĂ : Păcat... Aș asculta niște muzică.

FATA : Cînd?

MOȘ GERILĂ : Acuma.

FATA : Ai tranzistor?

MOȘ GERILĂ : Picup. *(Arată niște picupuri, cu etichete.)* Vrei să-l împingi nițel pe... acela... acela...

FATA *(pune mîna, nesigură, pe un picup)*: Țasta?

MOȘ GERILĂ : Nu... pe-ăla de 512... Re-De-Ge. *(L-a primit, îl potrivește și caută ceva.)*

FATA : Ce cauți?

MOȘ GERILĂ : Discurile. *(Nu găsește.)* Sper că nu te-ai așezat pe ele! *(Fata tresare speriată.)* Nu... sînt în spatele tău. *(Fata se întoarce brusc, descoperînd într-adevăr cîteva discuri. Caută.)* Al patrulea.

FATA *(scoate al treilea disc)*: Armstrong! Buun!

MOȘ GERILĂ : Ți-am spus al patrulea. Țasta-i zgîriat. La „Husarul credincios“. *(Fata îi dă discul cerut. Moș Gerilă îl pune acolo unde se cuvine și — urmează muzică, precum și liniște.)*

MOȘ GERILĂ : E bun Armstrong, orice s-ar spune...

FATA : Oho!

Pauză.

MOȘ GERILĂ : Silvia.

FATA : Da, domnule... *(Urea un nume.)*

MOȘ GERILĂ *(precizare)*: Moșule! Moș Gerilă!

FATA *(ride)*: Hm... Adevărat.

MOȘ GERILĂ : Îți place aici?

FATA : Da.

MOȘ GERILĂ : Te simți bine...

FATA : Îhî... Și dumneata? *(Remușcări.)* Parcă trebuia să plecî... *(Dă să se ride.)*

MOȘ GERILĂ *(o îndeamnă prin gest, să stea locului)*: Nu.

FATA : Nu?

MOȘ GERILĂ : Nu. (Pauză.) Auzi, Silvia?

FATA : Da.

MOȘ GERILĂ : Ce-ți veni... să...? (Caută.)

FATA : Nu știu... Nu-mi dau seama. Eram cam tristă... Și...

MOȘ GERILĂ : Tristă... De ce?... (Fata nu răspunde. Moș Gerilă scoate din buzunar un pachet de țigări, oferă, fata ia o țigară, ia și Moșul una. Apoi își caută chibriturile. Nu găsește.) Ai cum-va un foc?

FATA : Nu... (Aruncă o privire-n jur.)

MOȘ GERILĂ (ghicind) : Nu, aici nu-s brichete. Numai jucării. După Anul Nou... (Se ridică.) Aduc eu un foc — de la raionul de țigări. O clipă. (Dă în lături o perdeă și dispare în magazin...)

(Picușul s-a oprit. Fata întoarce placa și muzica pornește din nou. Timp. Fata ia o păpușă și o examinează, întorcându-se, din această pricină, cu spatele la perdeă. Pe urmă, ia o trompetă și se joacă susținând ca Armstrong. Deodată, perdeaua se dă în lături, fără zgomot, și apare un tinăr în haină sport și pulover. Fumează. Noul venit întinde mâna și smulge fetei trompeta, cu probabil o urmă de brutalitate.)

FATA (se întoarce și — speriată) : Ah !... (Se ridică, terorizată, cu aerul cuiva care a fost prins în flagrant delict.) Eu... (Bîguie, bîguie) eu... nu... să vedeți... a fost... trebuie să se-ntoarcă... vă rog să întrebați... (Tinărul o privește uimit : a înnebunit fata?...)

TINĂRUL : Pe cine să-ntreb?

FATA (revelație fericită) : Ah... (Indoială.) Mai spune ceva...

TINĂRUL : Ce să spun?

FATA (răsuflă ușurată) : Ce-ai spus acuma... Vroiam să-ți aud glasul... Asta e... Asta este... Vai, ce m-am speriat!

TINĂRUL : Da'ce s-a întimplat?... (Înțelege.) Ah !... Da, m-am dezbrăcat de... (Ride.) Nemaipomenit. Și ți-ai închipuit că... (Îi întinde țigara sa aprinsă.) Extraordinar... (Timp.) Bun... Te-ai liniștit? (Întrebare dezlănțuită de stare, totuși neliniștită, a fetei.) Răspunde : te-ai liniștit? (Tăcere. Pauză.) De ce mă privești așa? (Tăcere.) De ce? (Tăcere.) De ce?

FATA : Credeam că...

TINĂRUL : Ce credeai?

FATA : Credeam că...

TINĂRUL : Că sint altfel...? Sau că... fiind Moș Gerilă... trebuie să fiu... bătrîn?

FATA : ...Trebuia să fii bătrîn.

TINĂRUL : Dar nu sint.

FATA : Nu.

TINĂRUL (pentru că fata a uitat să-i înapoieze țigara) : Fii bună : țigara.

FATA : Iartă-mă. (Îi dă țigara.)

TINĂRUL : Stai jos.

FATA : Nu.

TINĂRUL : Stai jos. (Tăcere.) Pină isprăvești țigara. (Fata își reia locul.)

(Tăcere. Muzică. Tăcere. Muzică. Gata.)

TINĂRUL : Silvia !

FATA (instinctiv iritată) : Poftim? (Realizează.) Da.

TINĂRUL : Îți place Adamo?

FATA : Da.

TINĂRUL : E în pom. Pe creanga din stînga... Nu acolo... lingă pitic... (Fata ia discul.) Dacă nu-ți place, nu-l asculta. (Fata îi dă discul. Tinărul pune picușul în funcțiune. Muzică. Tăcere. Muzică. Tăcere. Fata, încet-încet, se redestinde.)

TINĂRUL : Auzi?

FATA : Da...

TINĂRUL : Nu e rău nici Adamo.

FATA : Nu.

TINĂRUL (arată — așa cum a mai făcut-o, în calitatea-i de Moș Gerilă — lumea vitrinei) : Domnișoară Silvia...

FATA (brusc) : Da... (Un suris, recunoscător parcă, pentru că i-s-a spus „domnișoară“.)

TINĂRUL : Ce zici cum am aranjat decorul?

FATA : E bine. (Observă un carton la picioarele ei, se apleacă și citește.) „Participăm la al V-lea concurs de vitrine pe țară“.

TINĂRUL : Ne încercăm norocul. Îți place aici, nu-i așa?

FATA : Îhi...

TINĂRUL : Îmi pare bine...

FATA : De ce?

TINĂRUL : Așa... Te simți... va să zică... (Urea să zică bine.)

FATA (semiglas) : Da... (Brusc.) Și dumneata? (Ceas.) Parcă trebuia să pleci. (Dă să se ridice, dar un gest al băiatului — repetându-l pe Moș Gerilă — o oprește.)

TINĂRUL : Nu.

FATA : E tirziu...

TINĂRUL : Nu...

FATA (ceas) : Trebuie să plec.

TINĂRUL : Mai ai timp.

FATA (ceas) : Pină la și șapte.

TINĂRUL : Pină la și nouă. (Tăcere. Muzică. Tăcere. Muzică. Și încet, încet, luminile vitrinei se sting, făcînd loc întunericului.)

Ceva mai tirziu, 11, 11,30. Oficiul telefonic nr. 17, de pe bulevard. La ora aceasta, centrala e deservită de o singură funcționară: Fata, care se află la pupitrul, asigurând legăturile interurbane, schimbând bani mari contra monezi de 25 de bani, vinzând felicitări sau mărci poștale. Încăperea dispune de câteva cabine telefonice. La vîrea luminii, doi-trei sau patru cetățeni ai orașului se agită în sus pe lingă cabină (Teatrele care dispun de figurație disponibilă pot relansa, construind o mișcare umană.) Sînt cele din urmă convorbiri ale anului. Cele din urmă. Oamenii se grăbesc să isprăvească, ceasul din perete, care indică apropierea clipei supreme, silindu-i a fugi la revelion. Vorbitorii vădesc o stare febrilă, caracteristică împrejurării. sînt îmbrăcați elegant, au cu toții pachete, flori și nervi. Cabinele fiind semideschise, vom auzi frînturi de convorbire.¹

CABINA 1 (vorbește un bărbat): Am găsit... Da... tot ce era pe listă... Ușor de zis... Sînt sfărîmat... Vin îndată... Bufet? Care bufet?... Sînt la telefoane...

CABINA 2 (vorbește o femeie): Mai spune o dată adresa. Stai să vedem. (Scrie pe-o pungă.) Numărul 14, scara I, etajul 8... apartamentul 27, șapte după șase... Cum?... Nu, de la un telefon public. În cinci minute... Mă așteaptă afară un taxi. Cum l-am găsit?... O să-ți spun...

CABINA 3 (vorbește un bărbat, să zicem tînăr): Casa Nistoreanu? Nu vă supărați, aș putea vorbi cu Mariana?... Dacă nu deranjez... Săru-mîna, Mariana... Bună seara... Mircea... Mi-ai recunoscut glasul?... Vroiam să-ți spun la mulți ani... Eu?... Nimic... Nu, n-am chef să mă duc la Cristești... Da?... Bine, dar voi îl faceți în familie... Sigur?... Bine... am zburat... Ciau... adică la revedere. (A zburat într-adevăr.)

FATA: Sinaia! Convorbirea cu Sinaia. (O femeie care aștepta rezemată de pupitrul aleargă, după ce aruncă o întrebare din priviri, spre cabine.) Cabina 3. (În receptor.) Sinaia... (Manevre tehnice.) Sinaia! Vorbiți cu Bucureștiul... (După ce a dat legătura cu Sinaia, Fata se apleacă puțin și deschide un mic aparat de radio, aflat acolo probabil pentru împrejurare. Fond muzical, și vocea crainicului: „Aici București. Este ora unsprezece și treizeci de minute“. Fata micșorează volumul, muzica pierе. S-a întors femeia din cabina 3, care scoate bani să plătească.)

FEMEIA: Cît am de plată?

FATA: Trei minute. Nouă lei. (Ia o hirtie de zece și dă restul. Femeia iese grăbită, ciocnindu-se în prag de-un tînăr care dă să intre, poartă un sac

în spinare și este El, adică Moș Gerilă.)

(Tînărul intră în local, cu pas rar à la om care fumează pipă, inspectează camera, se uită la ceasul din perete, o caută pe telefonistă, o găsește, o salută fără cuvinte dintr-un suris mic și o fluturare a mîinii. Fata îi răspunde în același chip, frînat bucuroasă, după care băiatul lasă sacul jos și intră în cabina 1. Tigară. Agendă. Fișă. Receptor. Ton. Așteptare. Și nimic. E, la capătul firului, sau pustietate sau „ocupat“. Încă o dată. Încă o dată. Timp. Apoi, agendă. Fișă. Receptor. Înfundat. Prin urmare, defect. Prin urmare, bătăi în aparat. Firește, fără rezultat. În timpul acesta, de pe o bancă se ridică Omul cu căciulă, îndreptîndu-se spre telefonistă.)

OMUL CU CĂCIULĂ: Tovarășă... am cerut Galații de-un ceas. Ce-i cu convorbirea mea?

FATA: Linia-i încărcată. Nu știți că astă-seară toată lumea vorbește la telefon?

OMUL CU CĂCIULĂ: Cu Galații?

FATA: Cu Galații... Cu Vasluiul... Cu San Francisco... Toată lumea vorbește cu toată lumea! Dacă vreți să căpătați legătura mai repede...

OMUL CU CĂCIULĂ: Sigur că vreau.

FATA: Atunci dați-o fulger. De cinci ori taxa.

OMUL CU CĂCIULĂ: Bine.

FATA (în aparat): Alo! Centrala... Convorbirea cu Galații... 18-72... se transformă-n fulger... Da...

(Tînărul a ieșit din cabină și se îndreaptă spre pupitrul Fetei.)

FATA (cătре Omul cu căciulă): Vorbiți! Cabina 4. (Omul cu căciulă a zbughit-o spre cabina indicată.)

(Tînărul a ajuns în fața telefonistei.)

FATA: Ocupat? (Semn spre cabina telefonică.)

TÎNĂRUL: Poftim? Ah... da... adică nu.

FATA: Sau nu răspunde numărul.

¹ Aceste convorbiri pot fi întretăiate și înecate în zgomot, ele nu sînt scop, ci mijloc pentru elaborarea nervilor. E ca și cum ai plăsmui un decör din cuvinte.

TÎNĂRUL : Nu răspunde. Și am pierdut
fisa...

FATA : S-a blocat aparatul la 2 ?

TÎNĂRUL : Da.

FATA : E plin. Astăzi s-a vorbit ca ni-
ciodată. Cred că s-a spus „la mulți
ani“ de-o mie cinci sute de lei.

TÎNĂRUL : Mult...

FATA : Anul trecut am făcut o mie trei
sute.

TÎNĂRUL (*întinde o hîrtie de un leu*) :
Ai fise ?

FATA (*schimbă bancnota în monezi a 25
de bani*) : Poftim. (*Tînărul se întoarce
la cabine. Intră la 1. Omul cu căciulă
strigă în aparat, la 3, punînd punct
convorbirii : „La mulți ani !“ și iese,
îndreptîndu-se spre telefonistă, pentru
a plăti.*)

FATA (*către Omul cu căciulă*) : Trei
minute. 54 de lei.

OMUL CU CĂCIULĂ (*plătește, ia res-
tul, salută, pleacă*) : Mulțumesc... Bună
seara.

FATA : Bună seara.

(*Apoi aruncă o privire în direcția ca-
binei 1. Acolo Tînărul repetă, de fapt,
activitățile sterile de pînă acum : nici
un contact adică. Nici un cuvînt rostit
cuiva. Ceas. A ieșit, puțin nesigur parcă.
Clipă în prag. Apucă sacul, ca și cum
ar intenționa să plece. Și se apropie de
Fată.*)

FATA : Mai vrei fise ?

TÎNĂRUL (*negație din cap*) : Am.

FATA : Tot n-a răspuns ?

TÎNĂRUL : Nu. (*Modificare.*) Dar de
unde știi ? (*Tăcere.*) Tu auzi ce nu
vorbesc oamenii ? Cît e ceasul ?

FATA : Vrei fix ?

TÎNĂRUL : Ihi...

(*Fata deschide din nou aparatul de
radio care, după o clipă de muzică, infor-
mează prin vocea crăinicului : „Aici Bucu-
rești. Este ora 11 și 40 de minute“...
Muzica, mai încet, pînă la cvasistingere.*)

TÎNĂRUL (*la aparat*) : Aveți radio aici ?

FATA : E-al lui Dumitrescu.

TÎNĂRUL : Cine-i Dumitrescu ?

FATA : Colega mea.

TÎNĂRUL : Aia de zi ?

FATA : Ihi. (*Timp.*)

TÎNĂRUL (*Maigret*) : Dar ea n-are ne-
voie de radio azi-noapte ?

FATA : Nu, că face revelionul la „Caru’
cu bere“.

TÎNĂRUL : Cu cine ?

FATA : Cu bărbatu-său.

TÎNĂRUL : E măritată ? (*Fără răspuns.*)
Da... evident.

(*Sună telefonul. Un telefon obișnuit
aflat pe pupitrul.*)

FATA (*ridică receptorul*) : Da... Greșeală.
(*Gata.*)

TÎNĂRUL (*cu mîna pe telefon*) : Ce-i
cu telefonul ăsta ?

FATA : E telefonul oficiului.

TÎNĂRUL : Dar celelalte ale cui sînt ?

FATA : Alea-s publice.

TÎNĂRUL (*arătînd aparatura pe care o
mînuiește indeobște telefonista*) : Și
astea ?

FATA : Pentru interurban.

TÎNĂRUL : Și internațional ?

FATA : Și...

TÎNĂRUL : Ca să vezi. Prinde orice ?

FATA : La ce te referi ?

TÎNĂRUL : La lume.

FATA : Orice punct de pe glob. Paris-
Novosibirsk-Rio de Janeiro.

TÎNĂRUL : Toate continentele.

FATA : Toate.

TÎNĂRUL : Și Polul Nord ?

FATA : Prin Copenhaga-Rejkavik... De
ce ? Vrei să vorbești cu Polul Nord ?

TÎNĂRUL (*revine la aparatul cel de
toate zilele*) : Hm... Va să zică aveți
un telefon al vostru. (*Citește rar.*)
Optespe, șaptesîdoi, nouăzeci și cinci...
E o chestie. Toate oficiile au... ?

FATA : Sigur că da.

TÎNĂRUL : Voi nu vorbiți de la...
(*Arată cabinele. Dar acum a sunat
interurbanul.*)

FATA (*receptează*) : Alo !... Bucureștiul...
17... Aviz de la Vatra Dornei ? O
clipă ! (*Tare, să se audă în sală.*) Avi-
zul de la Vatra Dornei ! (*O privire
în sală pentru a se convinge că avi-
zatul nu s-a prezentat, apoi în receptor.*)
Nu s-a prezentat nimeni... Alo !... Si-
gur... o clipă... (*Tînărului.*) Ai venit
pentru Vatra Dornei ?

TÎNĂRUL : Nu. Pentru București.

FATA (*mai departe*) : Nu, nu s-a pre-
zentat. (*Gata. Dar acum sună telefonul
„simplu“. Telefonul „personal“. Tresă-
rire în doi. El care se jucase pînă
atunci cu aparatul trăgîndu-l puțin că-
tre sine, i-l împinge cam fără chef, la
cererea, prin gest exprimată, a Fetei.
Receptor.*) Da... Da, eu sînt... Ah, bună
seara. (*Tonul convorbirii va fi pînă la
sfîrșit de o căldură imprecisă.*) Nu-ți
recunoscusem glasul... E-o gălăgie la
tine... Prostii... Cum să te uit ?... Da...
Da... Dacă spui tu... Cînd ? Astăzi ?...
Astă-seară ?... Ce să fac ?... Am ieșit
prin oraș... Singură, da...

TÎNĂRUL (*gesturi vizibile întru atra-
gerea atenției*) : Cine e ?

FATA (*ridică privirea — și la telefon*) :
...O clipă.

TÎNĂRUL : Ei ?

FATA (*face cu mâna semnul negației și continuă*): Nu, nimic... Prin centru... Calea Victoriei...

TÎNĂRUL (*ca mai sus*): Celălalt ?

FATA (*face, ca mai sus, cu mâna semnul negației, ca și cum ar alunga o muscă, și continuă*): Cum am mâncat?... Binișor... (*Tînărul: mutră.*) ... La Victoria... Nu, la magazin... N-are restaurant?... Astă-seară avea... Asta este... Ei și tu-acuma... Se pare că de Anul Nou... Vezi ? Nu e momentul să ne certăm tocmăi acuma... Și tu?... Ce ți-a adus Moș Gerilă?... (*Repetă.*) Nu există... Nu există Moș Gerilă. Dar uitasem că tu... Poate... totuși... Iar mă mustrî... Copilăroasă... Găsești?... De altfel, tu spuneai întotdeauna că sînt copilăroasă... Acuma ? De serviciu... toată noaptea. Așa și așa... (*Ride.*) Ai vrea să-mi urezi pe trecere frumoasă, dar... Totuși, urează-mi... Ei... Am radio... telefoane... Lume ? A fost multă, multă... Sigur că la ora asta... Mă rog... ceva mai este... (*Sună interurbanul.*) Te las că am un interurban... La mulți ani ! (*Gata, a preluat interurbanul.*) Alo ! Bucureștiul... 17... Un aviz de la Sighișoara ? (*Privire, din inerție, în sală.*) Nu e dragă... Alo ! Alo ! Sighișoara. Persoana nu s-a prezentat. (*Tînărul, ca și cum ar veni în întîmpinarea unei întrebări posibile, semnalizează: eu nu...*) Sigur. Mai revii ? Bine... La mulți ani ! (*Gata.*)

TÎNĂRUL : Nu s-a prezentat.

FATA (*în ochi*): Se-ntîmplă.

TÎNĂRUL (*arată*): Ce-s astea ? (*Ia de pe masă niște cartoane care se află grămadă.*)

FATA : Felicitări. Felicitări de Anul Nou.

TÎNĂRUL (*apucă vreo cîteva și cercetează*): Ați vîndut multe ?

FATA (*privire într-un caiet, probabil pentru evidența vînzărilor*): O grămadă. Mai ales astăzi.

TÎNĂRUL : Firește. Astăzi toată lumea spune la mulți ani.

FATA (*ca mai sus*): Îhî.

TÎNĂRUL : Cu ajutorul tău.

FATA (*clipă*): Da. Am vîndut de aproape șapte sute. Numai eu, pînă acuma... de 214 lei.

TÎNĂRUL : Dumitrescu a vîndut mai multe.

FATA : Ea a fost de zi...

TÎNĂRUL : Adevărat. (*Pauză.*) O zi grea.

FATA : Pentru mine 31 decembrie e cea mai grea zi a anului; toată lumea își inchipuie că la 12 fără un minut se

sfirșește ceva și la 12 și-un minut începe altceva.

TÎNĂRUL : Și nu-i așa?... (*Examinează felicitările citind cu glas tare cuvintele întîpărite pe cartoane.*) La mulți ani o mie nouă sute șazeci și... (*Alta.*) Un an nou și... (*Șterge felicitarea cu cotul, ca și cum un cuvînt ar fi fost pătat.*)

FATA (*se apleacă și citește*): ...fericit.

TÎNĂRUL : Hm. (*Alta.*) Un an bun...

FATA (*întră în joc, ia o felicitare, citește*): Un an bun... și...

TÎNĂRUL (*alta*): Drăguță...

FATA : Ce anume ?

TÎNĂRUL (*arătînd felicitarea*): Privighetoarea...

FATA : Ah...

TÎNĂRUL : Nostimă. A desenat-o un prieten de-al meu.

FATA : Serios ?

TÎNĂRUL (*alta*): Hm... hm... (*În cunoșcător.*)

FATA (*după el*): Trandafirii ? (*Acceptă, clătînd din cap, observație critică.*)

TÎNĂRUL (*alta*): Asta-i stupidă. (*O aruncă.*)

FATA (*arată cu degetul*): Vrei să spui, pisoiul... ? (*Tînărul: da — din cap.* *Alta.*) Dar despre asta ce zici ?

TÎNĂRUL (*examen*): Fulgii de zăpadă. Așa și așa... (*Răscolind prin vraful de felicitări.*) Dar liliac n-ai ?

FATA : Poftim ?

TÎNĂRUL (*același joc*): Liliac. Liliac alb.

FATA (*participînd la căutări*): Trebuie să fie...

TÎNĂRUL : Eu l-am desenat.

FATA (*revelație*): Zău ? Știi să pictezi ?

TÎNĂRUL : Puțin.

FATA (*a găsit*): Asta e. (*Examen în doi.*) Îmi place... E... așa... S-a căutat, să știi.

TÎNĂRUL : Serios ?

FATA : Da... da... e una din felicitările cele mai căutate...

TÎNĂRUL : Ca să vezi... Nu cumva, așa, din întîmplare, ai primit de la admiratorii dumitale fără de număr, vreo felicitare cu liliac ?

FATA : Eu?... Nu...

TÎNĂRUL : Mai ai și altele ?

FATA : Cu liliac... Aici nu... Să văd în dulap. (*Se întoarce, deschide un fel de dulap, cu rafturi, sertare și etichete, caută călăuzindu-se după etichetă.*) Garoafe... Urși polari... Moș Gerilă... Trandafiri. (*Întoarce capul.*) E plin... (*Mai departe.*) Pisoi. (*Același joc.*) Plin și de pisoi... Lăcrămioare... Robot... Liliac ! (*Scoate un teanc și le pune pe masă.* *Tînărul răsfoiește florile. Și —*

interurbanul. *Fata la aparat.* Alo...
 București... 17... Vatra Dornei? *(Tare.)*
 Avizul de la Vatra Dornei. *(Privire scurtă în sală, apoi din nou la aparat.)*
 Nu... Tot nu s-a prezentat... Sigur...
 Sigur... *(Tare.)* Sigur! *(Gata. Și clipă.)*
TÎNĂRUL: Nu s-a prezentat... Poate că n-a primit avizul...
FATA: Cum? Vatra Dornei? *(Răsfoiește un caiet.)* Ba l-a primit.
TÎNĂRUL: Și a iscălit de primire?
FATA: Bineînțeles. *(Clipă.)* Chiar de ce n-o fi venit? *(Clipă.)* Îmi pare rău.
TÎNĂRUL: Sint mulți care nu se prezintă?
FATA: Destul de mulți. Oamenii care cheamă sînt mai mulți decît aceia care răspund... Săraca Vatra Dornei...
TÎNĂRUL: Sau săracul... Ce, i-ai auzit glasul?
FATA: Adevărat. Am vorbit doar cu operatoarea... *(Clipă.)* Exact... Parcă vroiai să dai un telefon. *(Arată cabina.)* Poate... Poate-acuma răspunde...
TÎNĂRUL: Nu cred. Și tare-aș fi vrut să dau un telefon.
FATA: Îți place să vorbești la telefon...
TÎNĂRUL: Nu. Dimpotrivă. Îndeobște nu-mi place, mă feresc de telefoane, încerc să scap de ele sau să le înlocuiesc, sau... Dar astă-seară e altceva, astă-seară e aproape cu totul altceva. Astă-seară voiam să spun un „la mulți ani” la telefon...
FATA: Cuiva anume?
TÎNĂRUL (greu): Nu...
FATA (mirată): Oricui?
TÎNĂRUL: Nu... Voiam pur și simplu să dau un telefon de Anul Nou. E foarte bine să vorbești la telefon de Anul Nou... E un prilej rar... Care nu trebuie scăpat cu nici un chip. Ține minte ce-ți spun: că eu mă pricep în materie de telefoane.
FATA: Și eu.
TÎNĂRUL: De Anul Nou — dacă ridici receptorul — nimeni nu-ți cere nimic... nimeni nu te învinuiește, nimeni nu te alungă...
FATA: Nu...
TÎNĂRUL: Într-astă-seară se vorbește altfel.
FATA: Da... Încearcă să vorbești. De ce nu-ncerci?
TÎNĂRUL: Am încercat de-atîtea ori.
FATA: Mai încearcă o dată.
TÎNĂRUL: Și dacă nu răspunde?
FATA: Poate răspunde.
TÎNĂRUL: Aș vrea să fie liniște...
FATA (degetul la gură): Este...
TÎNĂRUL: ... și să mă-ndrept spre cabină. *(Execută mișcările corespunzătoare.)* În noaptea asta, răul este suspendat asemenea unui pod care-și ridică brațele deasupra apei, lăsînd vapoarele să treacă. E noaptea unei religii fără dumnezei. E o noapte cînd m-aș ruga, dar nu știu cui. *(Acești joc.)* Să deschid ușa...
FATA: E deschisă.
TÎNĂRUL: Să fie lumină.
FATA: Aprinde-o.
TÎNĂRUL (a aprins becul din cabină): Să ridic receptorul...
FATA: ... e ușor.
TÎNĂRUL: ...Să vir o fișă.
FATA: Ți-am dat atitea.
TÎNĂRUL: Să formez numărul.
FATA: Dacă-l știi.
TÎNĂRUL: Rar... rar. *(Formează cifrele rar, foarte rar.)*
FATA: Ca să nu greșești.
TÎNĂRUL (pe ultima cifră): S-aștept să sune.
FATA: Va suna...
(Și deodată sună telefonul de pe masa Fetei. Telefonul „personal”. Fata tresare. Telefonul sună o dată, de două ori, de trei ori, ca o chemare.)
FATA (a ridicat receptorul): Alo!
TÎNĂRUL (răspunde din cabină): Tu ești?
FATA: Da.
TÎNĂRUL: Bună seara... Aici...
FATA (tare): Știu... Ți-am recunoscut vocea.
TÎNĂRUL: Ce faci?
FATA: Nu știu. Da’ tu?
TÎNĂRUL: Eu? Mi-am zis să-ți dau un telefon.
FATA: Idee bună...
TÎNĂRUL: Acum... de revelion... Ești singură?
FATA: Da.
TÎNĂRUL: Singură de tot?
FATA: Da.
TÎNĂRUL: Atunci... pot vorbi.
FATA: Da... *(Pauză.)*
TÎNĂRUL: Alo!
FATA: Alo! Da!
TÎNĂRUL: Nu te superi că te-am chemat atît de tîrziu... Dar e ora... Anul Nou. *(Clipă.)* Te las... trebuie să fii ocupată... Alo!
FATA: Da.
TÎNĂRUL: Spuneam că trebuie să fii ocupată.
FATA: Nu...
TÎNĂRUL: Alo... te rog... puțin mai tare... nu se-aude.
FATA (mai tare): Nu sînt ocupată.
TÎNĂRUL: Alo...
FATA: Dar tu... Tu ce faci acum?
TÎNĂRUL: Stau pe-acasă.
FATA: Singur?
TÎNĂRUL: Îhi... *(A început să deseneze pe pereții cabinei.)*

FATA : De ce ?

TÎNĂRUL : ...Știu eu ?

FATA : Știi...

TÎNĂRUL : Sigur că știu... Și e păcat...

Acuma e, de fapt, singura noapte când nu trebuie să fii singur.

FATA : De ce nu te-ai dus cu... (*Șovăie.*)

TÎNĂRUL : Cu cine ?

FATA (*urmăre la șovăire*) : Cu prietenii...

TÎNĂRUL : Eu nu mai am prieteni, am doar amici.

FATA : Totuși... Te mai distrezi...

TÎNĂRUL : De ce ? Eu nu mă plictisesc niciodată.

FATA : Totuși... Mai trece timpul. (*Apasă.*) Totuși... E altceva. Stai la masă... mănânci, bei... dansezi...

TÎNĂRUL : Nu pot.

FATA : De ce ?

TÎNĂRUL : Sint bolnav.

FATA (*sare*) : Acuma ?

TÎNĂRUL : Totdeauna. Eu sint bolnav întotdeauna.

FATA : Nu se vede.

TÎNĂRUL : Sufăr de agorafobie.

FATA : Ah !

TÎNĂRUL : Știi ce-nseamnă agorafobie ?

FATA : Da.

TÎNĂRUL : Nu mă simt bine în locuri aglomerate. Mă pierd. Mă fărâmițez... Să zicem, de pildă, că astă-seară m-aș fi dus la o masă de revelion. Am fost invitat.

FATA : Unde ?

TÎNĂRUL : Nu cunoști... Niște cunoștințe... Sau în altă parte.

FATA : În altă parte.

TÎNĂRUL : La niște colegi... M-aș fi așezat la masă... Nu ?

FATA : Bineînțeles.

TÎNĂRUL : La o masă lungă... plină de oameni... M-aș fi așezat la masă și aș fi fost înconjurat de-o mulțime de oameni. Unul în dreapta mea — unul în stînga. Doi sau trei sau patru în față. Ca să mă refer numai la vecinii propriu-ziși... Or, ar fi însemnat să vorbesc cu fiecare dintre ei... Altfel nu se poate. Ar fi însemnat adică să vorbesc și cu omul din dreapta mea și cu acela din stînga și cu vecinul din...

FATA : Sau cu vecina...

TÎNĂRUL : E antipatică.

FATA : De unde știi ?

TÎNĂRUL : Am cercetat lista invitațiilor.

FATA : Rușine : agorafobia dumitale e calculată... (*Tăcere.*) Alo !

TÎNĂRUL : Da... Nu mă-nterupe...

FATA : ... Nu te-nterup. Te contrazic. Ai niște suferințe care-ți fac viața mai ușoară... Alo !

TÎNĂRUL : Dacă mă-nterupi.

FATA : Nu te înterup, vorbesc în locul tău.

TÎNĂRUL : De acord... Cu condiția — însă — ca și eu să vorbesc în locul dumitale.

FATA : Vrei ?

TÎNĂRUL : Grozav.

FATA : Și ce-ai spune dacă ai vorbi în locul meu ?

TÎNĂRUL : Aș spune multe.

FATA : De pildă...

TÎNĂRUL : De pildă... aș spune că am făcut foarte bine... că... nu m-am dus la revelion...

FATA : De ce ?

TÎNĂRUL : Parcă ne înțelesesem că vorbele mele sint vorbele tale.

FATA : Adevărat. Uitasem.

TÎNĂRUL : Sau ești om de cuvînt... sau...

FATA : Iartă-mă. Te ascult.

TÎNĂRUL : Pe mine ? Pe tine...

FATA : Gata. Mă ascult. Ce spuneam adineauri ?

TÎNĂRUL : ... Așadar... spuneai... spui adică... spui că bine-am făcut de nu m-am dus la revelion ?

FATA : Foarte bine.

TÎNĂRUL : Pentru că e lume multă... și gălăgie... și strigăte... și ar fi trebuit să mă uit și-n dreapta și în stînga... or, eu nu știu să mă împart.

FATA : Strașnic. Nici eu...

TÎNĂRUL : Ha ! Ha !

FATA : Cine rîde-acuma ?

TÎNĂRUL : Tu — firește.

FATA : Aș putea să știu de ce rîd ?

TÎNĂRUL : Pentru că ți-ai dat seama în aceeași clipă cu mine, de altminteri, că suferim de-aceeași boală.

FATA : Ah ! (*Clipă.*) Alo !

TÎNĂRUL : Da !

FATA : De ce-am tăcut ?

TÎNĂRUL : N-ai tăcut. După aceea m-ai întrebat cum am de gînd... totuși... să-mi petrec revelionul...

FATA : Te-ntreb și-acuma.

TÎNĂRUL : M-ai și mustrat.

FATA : Așa e. Îmi amintesc.

TÎNĂRUL : Cu destulă asprime chiar.

FATA : Nu, nu cu destulă...

TÎNĂRUL : În sfîrșit... Și spuneai că nu m-am schimbat, că așa sint de cînd mă știi...

FATA : Te știi de mult...

TÎNĂRUL : ... De la început... (*Schimbare.*) Dragul meu, ziceai tu.

FATA : Eu ?

TÎNĂRUL : Dar cine ? Te-aud foarte bine. Glasul tău nu poate fi confundat.

FATA : Nu trebuie confundat.

TÎNĂRUL : „Dragul meu”.

FATA : Am auzit... Mai departe...

TÎNĂRUL : Dragul meu... acumă... deși vorbim la telefon... eu te văd totuși.
FATA : E-adevărat.
TÎNĂRUL : Te văd cum aștepți.
FATA : Toată lumea așteaptă.
TÎNĂRUL : Te văd cum aștepți tremurînd... O secundă. Secunda de la miezul nopții.
FATA : O secundă care se apropie...
TÎNĂRUL : Se apropie... se apropie... Secunda de la ceasurile douăsprezece... Secunda pe care tu o iubești atît de mult încît ești în stare s-o aștepți un an de zile.
FATA : ... Și care va veni.
TÎNĂRUL : Pentru că ai învățat să aștepți numai clipele care vin.
FATA : Și cînd vin...
TÎNĂRUL : Acuma — adică. Acuma — secunda pe care o aștepți — secunda ta se apropie... Cu cîtă emoție o aștepți...
FATA : Așteptarea-i sărbătoarea ta...
TÎNĂRUL : Îți place să aștepți. Îți place s-o aștepți...
FATA : E-o secundă cum alta nu-i.
TÎNĂRUL : E-o secundă unică... Un minut are șizeci de secunde...
FATA : O oră are 3.600 de secunde.
TÎNĂRUL : O zi are... 86.400 de secunde.
FATA : O săptămînă... 604.800 de secunde.
TÎNĂRUL : O lună... 2.592.000 de secunde.
FATA : Un an, un an are... 31.104.000 de secunde.
TÎNĂRUL : Există însă, în noaptea de 31 decembrie către 1 ianuarie, o secundă — una singură — care nu se-aseamănă cu nici una din cele 31.104.000 de secunde ale anului... E secunda... singura secundă... cînd nici un glonte nu țisnește din nici o armă.
FATA : Și cînd bombardierele nu-și iau zborul.
TÎNĂRUL : ... Cînd noaptea, în tranșec, s-a lăsat armistițiul și e liniște, și soldații și-au aprins o țigară...
FATA : ... și cînd nici un om nu e condamnat la moarte...
TÎNĂRUL : Și nici un condamnat la moarte nu-i adus în fața plutonului de execuție.
FATA : Și cînd, dac-ar fi după tine...
TÎNĂRUL : După mine...
FATA : Ce-ai face dac-ar fi după tine?
TÎNĂRUL : Lumea.
FATA : Ai vrea... Tare-ai vrea ca lumea să fie după tine...
TÎNĂRUL : Oho...
FATA : Și după chipul și asemănarea secunde... a secunde de la miezul nopții.
TÎNĂRUL : Oho...

FATA : ... Pentru că, atunci...
TÎNĂRUL : Acuși...
FATA : Acuși. Vom trăi altfel...
TÎNĂRUL : ... ca și cum lumea ar sări, pentru o clipă, pe altă orbită.
FATA : Îhî... O orbită cu alt aer, cu alte legi... cu alte rosturi, o orbită ca în cosmos, unde legea gravitației nu mai funcționează... unde corpurile nu se prăbușesc.
TÎNĂRUL : ... unde trăim deasupra noastră.
FATA : ... și ne vedem pe noi înșine prin urmare și prin urmare ne înțelegem...
TÎNĂRUL : Ne înțelegem.
FATA : Și-nțelegîndu-ne ne spunem (*șovăie*), ne spunem... (*Caută.*)
TÎNĂRUL : Ce ne spunem?
FATA : Ne spunem... (*parcă n-ar ști ce urmează*), ne spunem... ne spunem...
TÎNĂRUL : Același lucru.
FATA : Cum adică — același lucru...?
TÎNĂRUL : Același lucru. Același cuvinte. Același semne. Aceeași întrebare. Același răspuns... Astă-seară oamenii nu-și vorbesc; își fac urări.
FATA : Astă-seară, dacă ascuți toate convorbirile telefonice din oraș... și din țară... și din lume vei auzi, așa cum li se întîmplă operatorilor de la P.T.T., că la un *Da* se răspunde cu alt *Da*, că vorbele rostite la un capăt al firului nu sînt azvîrlite îndărăt și răstălmăcite, ci primite, îmbogățite, desăvîrșite la capătul celălalt... că dialogurile s-au preschimbat parcă în monolog.
TÎNĂRUL : ... Cineva spune la telefon : „La mulți ani”.
FATA : Atunci celălalt spune același lucru : „La mulți ani”.
(*Radio* : „Este ora 11 și 50 de minute.”
Muzică.)
TÎNĂRUL : Cineva formează un număr de telefon, ridică receptorul, tușește puțin să-și strunească emoția și zice : Îți doresc toate cele bune.
FATA (*dînd din cap*) : Atunci, celălalt răspunde — e uimitor!... — același lucru.
TÎNĂRUL (*schimbare pricinuită de șap-tul că, pe aceste ultime propoziții*). *Fata dă din cap liniștit, instinctiv aprobator*) : De ce dai din cap?
FATA (*alt ton*) : Pentru că sînt de acord cu mine înșami.
TÎNĂRUL : Silvia... (*Fără răspuns.*) Alo ! Silvia !
FATA : Acuma cine vorbește? Tot eu?
TÎNĂRUL : Nădăjduiesc... În sfîrșit... Deocamdată — vorbesc eu. De astă dată vorbesc eu...
SILVIA : Știu. Dar care eu?
TÎNĂRUL : Eu... cel adevărat.

SILVIA (altfel): Ești adevărat?
TÎNĂRUL: Silvia, aş vrea să-ţi spun ceva... aş vrea să te-ntreb ceva... (Fără răspuns; Fata, pentru un timp altfel. apoi închide cu sau fără voce, dar oricum, foarte încet, telefonul. Tînărul cunoaşte o fărîmă de derută, apoi bate în aparat.) Alo! Alo! (Pentru sine.) S-a întrerupt. (Iese din cabină, fără a se uita la Fată, intră în cabina vecină, unde însă aparatul e defect. pe urmă, totul foarte repede, intră în cabina a 2-a, scoate o fişă, formează numărul etc., şi telefonul Fetei sună din nou. O dată, de trei ori. Fata ridică încet receptorul.)

FATA: Da...
TÎNĂRUL: Alo! S-a întrerupt... Telefoanele astea. E atît de greu să capeti legătura... Şi tonul... tonul vine atît de greu. Şi cînd... în sfîrşit... izbuteşti să...

FATA: Da... aparatele noastre sînt destul de fragile... Comunicaţiile se întrerup atît de des... atît de uşor.

TÎNĂRUL: Prea uşor... Ar trebui să facem... ceva... S-a întrerupt tocmai cînd... ce s-o fi întîmplat? (Fără răspuns)... A fost ceva?

FATA: Poate.
TÎNĂRUL: Sau ceva. O fi fost ceva pe fir.

FATA (palid): Nu...

TÎNĂRUL: Nu?

FATA (aceiaşi joc): Nu.

TÎNĂRUL: Alo! auzi?

FATA: Da...

TÎNĂRUL: Auzi, Silvia... Vroiam să-ţi spun ceva... Vroiam să te-ntreb... Auzi?

FATA: Da...

TÎNĂRUL: Ce faci de revelion?
(Pauză.)

FATA: Eu?...

TÎNĂRUL: Da.

FATA: Nu ştiu... Nimic.

TÎNĂRUL: Te duci undeva?

FATA: Nu.

TÎNĂRUL: Aştepti musafiri?

FATA: Nu.

TÎNĂRUL: Atunci, ştii ce zic?... Hai să petrecem revelionul împreună.

FATA: Unde?

TÎNĂRUL: La tine...

FATA: Acum?

TÎNĂRUL: Acuma. Revelionul e acuma. (El îşi lipeşte ceasul de receptor şi tic-tac-ul se aude violent).

FATA: ... Nu-i tîrziu?...

TÎNĂRUL: Mai sînt cîteva minute. Dacă ne grăbim...

FATA: Dar tu ești departe... De unde vorbești?

TÎNĂRUL: De-aproape... Sînt la doi paşi de tine. Sînt chiar lingă tine...

FATA: Sigur?

TÎNĂRUL: Sigur.

FATA: Dar... eu nu-s pregătită.

TÎNĂRUL: Sînt eu.

FATA (caută): Şi n-am nimica... pentru...

TÎNĂRUL: Am eu. Gata. Am fugit.

(Pune jos receptorul şi, privind cu îngrijorare la ceas, iese grăbit din cabină. Descumpănire: ce să facă mai întii? Un pas spre interiorul camerei, apoi se întoarce şi se examinează în fereastră caminei. devenită oglindă ad-hoc. Pieptene. nodul de la cravată. Un ziar aflat acolo foloseşte la curăţatul repede al pantofilor. Paralel — fata execută operaţiuni similare: oglindă, ruj, coafură, durînd însă, fireşte, mai mult. Bărbatul s-a întors şi vine lingă Fată. Un fel de salut: Bună seara.)

FATA (bună seara): ... Ai şi venit?

TÎNĂRUL: Ți-am spus că sînt aproape.

Nu credeai... (Radio: „Este ora 11 şi 50 de minute“.) Ești gata?

FATA: O clipă... (Se piaptănă, examinîndu-se într-o oglindă de buzunar.)

TÎNĂRUL: Cît ține... o clipă la tine?

FATA (palid): Mult. (Pauză.)

TÎNĂRUL (schimbă): Aşa... Trebuie să bem ceva de Anul Nou. (Se repede la sac, îl desface, scoate o sticlă şi o destupă.) Ai pahare?

FATA: Da... (Scoate la iveală un pahar.) Dar numai unul...

TÎNĂRUL: Şi Dumitrescu?... Dumitrescu n-are?

FATA: Ba da. (Caută sub pupitru şi găseşte, apoi existînd acolo un robinet, le spală. Face iute niţică ordine pe masă, aşezînd paharele.) Păcat că n-avem o faţă de masă...

TÎNĂRUL: Avem. (Scoate din sac costumul lui Moş Gerilă şi îl întinde pe pupitru, precum o catifea roşie, care va suporta paharele şi sticla.) Ți-am adus şi un dar...

FATA: Un dar?

TÎNĂRUL: Nu se vine-n casa omului cu mina goală... Un dar de Moş Gerilă. (Mina în sac şi apoi o trompetă; trompeta din vitrină — pe care o oferă fetei.)

FATA (luînd trompeta): E grozav. Ce mi-a plăcut trompeta! Ții minte?... Da, ții minte... Pot să cînt?

TÎNĂRUL: Da, dar pentru mine... (Fata cîntă.) Gîndeam să-ţi aduc nişte flori. (Caută, se repede la uşă, ca şi cum ar privi întru căutarea unei florării.) Liliac, de pildă. Îți place liliacul alb?

FATA : Foarte mult... Dar acum... e noapte... Lasă...

TÎNĂRUL (*privirea în stradă*) : Florăriile s-au închis... toate...

FATA : Lasă... E bine și-așa.

TÎNĂRUL : Totuși... Totuși... (*Se îndreaptă spre pupitrul, ridică scîndura despărțitoare și caută.*)

FATA : Ce cauți ?

TÎNĂRUL : Flori.

FATA : Aici ?

(*Tînărul deschide dulapul, scoate un teanc de felicitări — acela cu „liliac”, apoi scoate din buzunar o bancnotă de o sută, pe care o pune în sertarul pentru bani și oferă fetei felicitările.*)

TÎNĂRUL : Te rog... (*Ia un stilou, scrie ceva pe o felicitare și o întinde fetei.*)

FATA (*citește*) : Mulțumesc... (*Tînărul repetă faptul de câteva ori.*) Mulțumesc... Dar nu trebuia. Nu trebuiau toate acestea pentru mine... Ce mulți „La mulți ani”... Și câte flori... Și numai liliac... Liliac alb... În plină iarnă... (*Parcă ar mirosi florile.*) Frumos liliac... E liliacul tău... Parcă-l văd încă oară.

TÎNĂRUL : Era lingă tine.

(*Tînărul împărtășe felicitările peste tot. acoperă masa de masă cu flori, aruncă vreo câteva la picioarele Fetei, azvîrlind apoi restul în aer, asemenea unei ploii de confeti care copleșește Fata.*)

FATA : Nici o femeie din lume n-a primit astă-seară atîtea flori...

(*Telefonul particular. Și tresărire generală. Sună, sună. Fata dă să ridice receptorul, însă Tînărul i-o ia înainte.*)

TÎNĂRUL (*la telefon*) : Da?... Da... Ocupat... (*Fata schițează un gest, dar fără convingeri violente.*) Așa cum v-am spus : o-cu-pat... Cum — nu sună ocupat?... Așa e astă-noapte... Așa e de Anul Nou... Alte semnale... Alte semne. (*Închide.*)

FATA (*vag*) : De ce... ai... ?

TÎNĂRUL : Ce anume ?

FATA : De ce ai zis că... e adică... ocupat ?

TÎNĂRUL (*în ochi*) : Am mințit. (*Fără răspuns.*) Am mințit ? (*Fără răspuns.*) Răspunde !

FATA : ... Ți-am răspuns. (*Pauză. Tînărul pornește a examina cu atenție aparatul telefonic a oficiului, meșterind imprecis.*)

FATA : Vrei să vorbești cu cineva ?

TÎNĂRUL : Da... Asta-î internaționalul ?

FATA : Da. Cu cine vrei să vorbești ? TÎNĂRUL (*arată diferite butoane*) : Aici e Londra ?

FATA : Da...

TÎNĂRUL : Fă-mi legătura cu Londra. (*Același joc.*) Aici ce e ?

FATA : Australia.

TÎNĂRUL : Fă-mi legătura și cu Melbourne. (*Fata execută operațiuni tehnice.*)

FATA : Nu cu Sidney ? Sidney e mai mare...

TÎNĂRUL : Ai dreptate. Mai bine cu Sidney. (*Ca mai sus.*) Acolo ?

FATA : Zanzibar. Ai pe cineva în Zanzibar ?

TÎNĂRUL : Da.

FATA (*același joc*) : În ordine. Ți-am făcut legătura... Cu cine mai vrei să vorbești?... Paraguayul te interesează ?...

TÎNĂRUL : Îhî...

FATA : Și Osaka — nu ?

TÎNĂRUL : Fără-ndoială... Și Polul Nord. Ce număr are Polul Nord ?

FATA (*caută*) : Prin Islanda... și însulele... (*Caută.*) Așa... știi ce... n-ar fi mai bine să vorbești cu toată lumea ?

TÎNĂRUL : Ai dreptate. (*Fata introduce o sută de „banane” în orificiile instalației, producînd mișcare, ca un cutremur estompat.*)

FATA : Vorbește !

TÎNĂRUL : Crezi că se-aude bine ?

FATA : Acuma da.

TÎNĂRUL : Și-au să înțeleagă ?

FATA : Încearcă. E singurul prilej ca să...

TÎNĂRUL : Dar eu vorbesc o limbă străină.

FATA : Ei vorbesc limbi străine... Și, pe urmă, azi-noapte...

TÎNĂRUL : Aș vrea să le spun „La mulți ani” și să le mai spun că... și să-i rog... (*Ia aparatul de radio și-l mută, apropiindu-l de instalația telefonică.*) Așa... Ceva mai tare. (*Muzica de la radio a devenit într-adevăr ceva mai perceptibilă.*)

FATA : Foarte bine. E cu neputință să nu priceapă... Cu neputință... Și... aș vrea și eu să... să... (*Ia trompeta și cîntă — de parc-ar fița îndelung cu instrumentul lipit de aparatul telefonic.*)

TÎNĂRUL (*fără umor*) : Asta vroiam să zic și eu... Mai tare, mai tare !

(*Radio : „Aici București. Peste câteva secunde va fi ora 12”. Muzică, apoi va bate metronomul... pînă la sfîrșitul scenei.*)

TÎNĂRUL (*alarmă*) : Lumina. Să stingem lumina...

(Scena a rămas în întuneric.)

FATA : Țsta-i paharul tău... (Auzim zgomote de pahare.)

TÎNĂRUL : Silvia...

FATA : Da.

TÎNĂRUL : Crezi că... la Polul Nord s-a auzit ?

FATA : Poate...

TÎNĂRUL : Cum o fi la Polul Nord ?

FATA : ...Frig.

TÎNĂRUL : Și-acolo ? Săracii... Ce-i cu tine ? Tremuri.

FATA : Mi-e frig. Și tu tremuri.

TÎNĂRUL : Vino mai aproape.

FATA : Mi-e frig. S-a lăsat gerul afară.

TÎNĂRUL : Vino mai aproape... să ne încălzim... (Clipă.) ...Mai aproape. Așa... Acuma e mai bine... Nu ?

FATA : Ihi ! (Pauză.)

TÎNĂRUL : Eu n-aș mai aprinde lumina...

FATA : Mă vezi... pe întuneric ?

TÎNĂRUL : Ihi... Dar tu ?

FATA : Eu văd foarte bine cu ochii închiși... (Pauză.)

TÎNĂRUL : De ce nu vine ? Cine ? Ce ?

FATA : Douăsprezece noaptea. Secunda...

TÎNĂRUL : A venit. Asta e... Silvia...

FATA : Da.

TÎNĂRUL : Știi ce mi-aș dori acuma ?

FATA : Nu.

TÎNĂRUL : Să pășesc în Anul Nou printr-un sărut.

FATA : Nu... te rog...

TÎNĂRUL : Te rog...

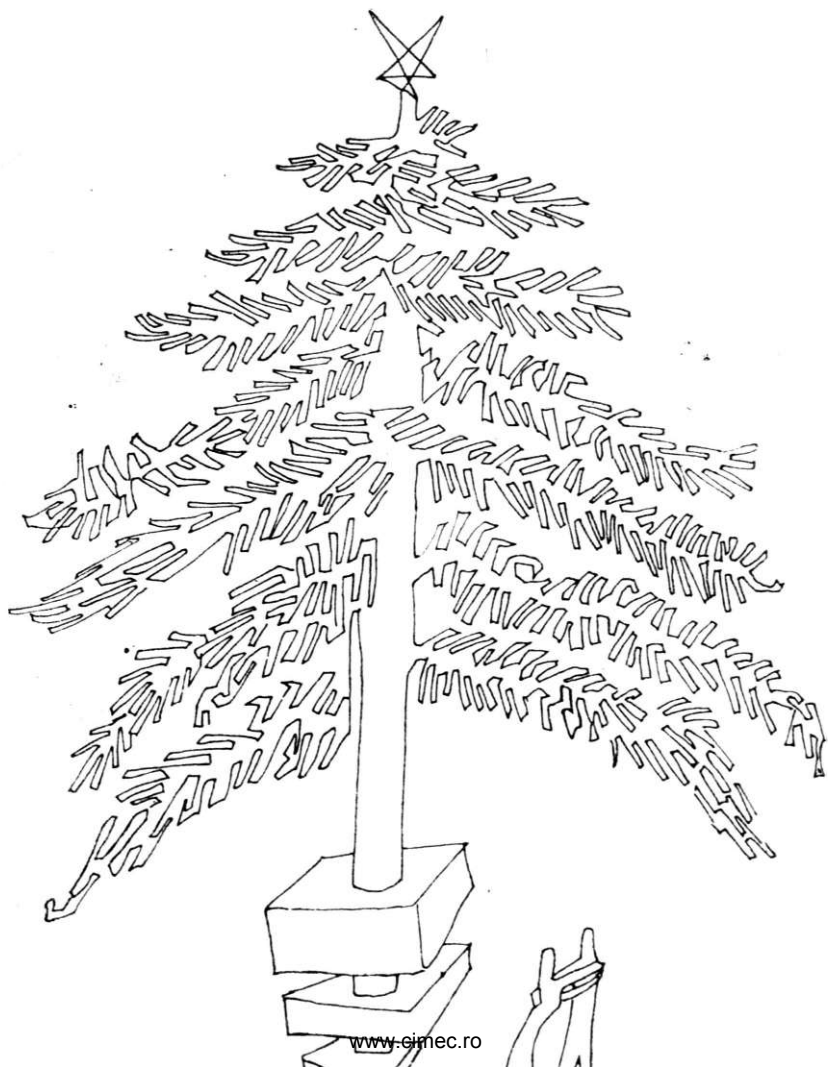
FATA : Nu acuma... Încă nu... Să treacă...

TÎNĂRUL : Ce să treacă ?

FATA : Să treacă... Nu acuma... Mai târziu... La anul...

(Metronomul a înțepenit : Anul Nou. Izbucnire de muzică doar, la radio, și zgomot de pahare sparte.)

C O R T I N A

MOȘ GERILĂ

PERSONAJELE

Tatăl (Moș Gerilă) — între 30 și 50 de ani.
Copilul (Moș Gerilă) — între 9 și 14 ani.¹

Întimplarea se petrece la București, în zilele noastre. Iarnă, sfârșit de decembrie. Afară ninge liniștit, în casă arde focul... E seara târziu. Camera — între ai cărei pereți se vor auzi cuvintele ce urmează — e oarecare și căzută în întuneric. La ridicarea cortinei nu vedem mai nimic cu precizie: conturul doar — și acesta extrem de vag — al unui pat, eventual un scaun etc. Și, de asemenea, o respirație incertă.

O ușă — ghicită, probabil, în stînga scenei, se deschide încetîșor, cu scîrțitul de rigoare, îngăduind astfel unei umbre de lumină a se prelinge în cameră. Contururile sus-amintite ni se înfățișează acum ceva mai limpede. În plus, patul, care pare a găzdui o formă, tresare. În ușă a apărut cineva pășind temător. Un pas, încă unul. E o umbră vastă, mai voluminoasă parcă decît a unui om tip. O umbră, cu o altă umbră în spî-nare. Zgomotul, oricît de estompat, al pașilor pricinuieste iarăși tresărirea patului, unde forma despre care vorbeam înainte, se mișcă la modul neliniștit. Atunci umbra din prag tresare, oprindu-și mersul și respirația. Fiuța din pat, după ce a ascultat o clipă, adoarme la loc. Umbra pornește mai departe, cu deosebită băgare de seamă, precum un infractor, ajungînd în mijlocul odăii. Aici se oprește din nou, tîntuînd locului: fiuța din pat s-a ridicat, sprijinîndu-se în coate, bolborosind somnoroasă.

FIIȚA DIN PAT (bolborosește ca din somn): ... Cine e?

UMBRA (degetul la buze): Sst!

FIIȚA DIN PAT (ca mai sus): E cineva?

UMBRA (șoaptă): Ssst!... Nimeni...

FIIȚA DIN PAT: Nimeni?

UMBRA: Nimeni.

FIIȚA DIN PAT (adormind la loc): Bine.

UMBRA (șoaptă): Dormi...

FIIȚA DIN PAT (murmur): Îhm... Dorm...

(Umbra așteaptă câteva clipe ca fiuța din pat să adoarmă din nou, după care, tiptil, pășește către fundul scenei, unde acum deslușim o altă umbră în chip de pom. Umbra (prima) bijbăie prin întuneric, caută ceva, se scotocește prin buzunare, scoate o cutie și — iată — aprinde un chibrit, acoperindu-i flacăra cu mîna, să nu lumineze odaia dintr-o dată.

Chibritul aprins ne dezvăluie un Moș Gerilă cu barbă, căciulă și sac, precum și un pom de iarnă împodobit. Moș Gerilă preumblă chibritul din luminare în luminare, aducînd lumină pomului, camerei și, evident, ființei din pat, care, atînsă ca de fulger, se răsucește. E un

copil, nu prea mic și nici prea mare. Mîna la ochi, orbit, apoi exclamație!

COPILUL: Ce s-a întîmplat? Ce-i asta? Ce? ... (Secundă perplexă, nu vrea să-și creadă ochilor.) Moș...

MOȘ GERILĂ: ...Gerilă...

COPILUL (mecanic): Moș Gerilă... Oh!

MOȘ GERILĂ: Ce-ai rămas așa?

COPILUL (holbat): Moș Gerilă!...

MOȘ GERILĂ: Nu te așteptai să vin...

COPILUL: Nu... Ba da... Adică...

MOȘ GERILĂ: Te-așteptai și nu te-așteptai.

COPILUL: Da...

MOȘ GERILĂ: Spune drept, parcă mai degrabă nu te-așteptai...

COPILUL (greu): Mai degrabă...

MOȘ GERILĂ: Și nici nu credeai că Moș Gerilă... Spune drept...

COPILUL: Spun. Ce să spun?

MOȘ GERILĂ: Că Moș Gerilă există...

COPILUL: Păi...

MOȘ GERILĂ: Credeai că o să vină altcineva... ca de obicei... nu?

COPILUL: Așa e.

MOȘ GERILĂ: Cineva din familie...

COPILUL: Îhm...

MOȘ GERILĂ: Cine?

COPILUL: Tata. Credeam c-o să intre în odaie, acuma noaptea, cînd dorm, și-o s-agațe darul în pom, și mine dimineață, în zori... (Îl fixează stăruitor).

MOȘ GERILĂ: De ce mă privești așa?

COPILUL: Ai și barbă.

¹ Copilul este baiat, în principiu, dar dacă necesitățile trupeii o cer, el poate fi și fată.

MOȘ GERILĂ : Dacă-s moș ! Sînt un om bătrîn... foarte bătrîn... din ce în ce mai bătrîn...

COPILUL (*pe linia lui*) : Și căciulă...

MOȘ GERILĂ : Afară ninge... Și s-a lăsat gerul.

COPILUL : Și sac ai...

MOȘ GERILĂ : Fără asta...

COPILUL : Adevărat. (*Pauză.*) Sigur că da... (*Pauză.*) E plin ?

MOȘ GERILĂ : Ce anume ? Sacul ?

COPILUL : Îhîm...

MOȘ GERILĂ : Este...

COPILUL : Și-i greu ?

MOȘ GERILĂ : Destul de greu. La vîrsta mea... să-l cari în spinare prin viscol... prin zăpadă... pe-acoperișuri...

COPILUL : Aici... la mine... ai venit... pe-acoperiș ?

MOȘ GERILĂ : Îhîm...

COPILUL : Cum ? (*Privire în tavan.*)

MOȘ GERILĂ : Am eu metoda mea.

COPILUL : ...Dar ai trecut mai întîi prin hol ?

MOȘ GERILĂ : Da.

COPILUL (*ușurat*) : Asta-i altceva. (*Pauză.*) Moș Gerilă !

MOȘ GERILĂ : Da.

COPILUL : Auzi ?

MOȘ GERILĂ : Da...

COPILUL : Ce mi-ai adus ?

MOȘ GERILĂ : Depinde...

COPILUL : Adică cum : depinde ?...

MOȘ GERILĂ : Depinde... Dacă ai fost cuminte... dacă n-ai fost... dac-ai învățat bine... dacă n-ai învățat... Dacă meriți, dacă nu meriți... (*Intrebare*). Ai fost cuminte ?

COPILUL : Eu ?

MOȘ GERILĂ : Îhîm... Ai fost sau n-ai fost ?

COPILUL (*timp*) : Am fost.

MOȘ GERILĂ : Sigur ?

COPILUL (*tăcere*).

MOȘ GERILĂ : Sigur ?

COPILUL (*nesigur*) : Sigur...

MOȘ GERILĂ : Dar picupul ?

COPILUL : Care picup ?

MOȘ GERILĂ : Picupul... Știi tu...

COPILUL : Picupul... nostru ?

MOȘ GERILĂ : Întocmai.

COPILUL : Păi, merge.

MOȘ GERILĂ : Acuma. După ce-a fost la reparat. Dar în septembrie ?

COPILUL : În septembrie ?...

MOȘ GERILĂ : Da... Cine i-a rupt brațul ?

COPILUL : De unde știi ?

MOȘ GERILĂ : Ce anume ?

COPILUL : Că... ăla... că s-a rupt brațul ?

MOȘ GERILĂ : Știu. De ce l-ai rupt ?

COPILUL : Nu l-am rupt eu.

MOȘ GERILĂ : Dar cine ?

COPILUL : Nu știu.

MOȘ GERILĂ : Altcineva, poate ? !

COPILUL : Nu știu.

MOȘ GERILĂ : Poate l-a rupt altcineva din casă... Poate...

COPILUL : Nu, n-am zis asta.

MOȘ GERILĂ : Atunci înseamnă că nu l-a rupt nimeni... Așa e ?

COPILUL : ...N-am zis asta... E din pricina capacului.

MOȘ GERILĂ : Aha... Va să zică, aparatul are un capac care rupe brațele.

COPILUL : Nu, nu așa... Dar dacă nu închizi cu băgare de seamă picupul, atunci cînd îl deschizi, știi... capacul trage brațul, adică îl agată... și atunci se rupe...

MOȘ GERILĂ : Și cine l-a deschis ?

COPILUL : Ce să deschidă ?

MOȘ GERILĂ : Picupul.

COPILUL : Cînd ?

MOȘ GERILĂ : *Atunci!*

COPILUL : Atunci ?

MOȘ GERILĂ : Îhîm...

COPILUL : *Atunci...* eu l-am deschis... însă n-am umblat la braț și...

MOȘ GERILĂ : N-ai umblat ?

COPILUL : Nu. la braț n-am umblat deloc. Am ridicat doar capacul și...

MOȘ GERILĂ : Ei... dacă n-ai umblat...

COPILUL : Zău că n-am umblat.

MOȘ GERILĂ (*pauză*) : Dar cu școala cum stai ?

COPILUL (*pauză*) : Cu școala ?

MOȘ GERILĂ : Îhîm...

COPILUL : Păi... cu școala...

MOȘ GERILĂ : Îhîm...

COPILUL (*greu*) : Cu școala stau... stau... destul de bine. Cum să stau ? La engleză am nouă... istorie... nouă..., la română, opt.

MOȘ GERILĂ : De ce numai opt ? Tu, care citești atîta...

COPILUL : Nu știu. La teză. Dar am scris bine...

MOȘ GERILĂ : Bine. sau foarte bine ?

COPILUL : Bine.

MOȘ GERILĂ : De ce numai bine ?

COPILUL : Nu-mi dau seama... Nu mi-a plăcut subiectul. Era un subiect cam... Nu-mi venea... așa... (*Repede.*) Pe urmă, la geografie, nouă ; la gimnastică, zece... Ce căciulă mare !

MOȘ GERILĂ (*taie*) : Și la fizică ?

COPILUL : Vorbești de teză, sau de oral ?

MOȘ GERILĂ : De oral.

COPILUL : Vorbești de cînd m-a ascultat prima oară, sau a doua oară ?

MOȘ GERILĂ : A doua oară.

COPILUL : Săptămîna trecută.

MOȘ GERILĂ : Exact.

COPILUL : Aha... Săptămîna trecută... Joi ?

MOȘ GERILĂ : Joi.
 COPILUL : Joi mi-a dat șase.
 MOȘ GERILĂ : De ce ?
 COPILUL : Nu știu. Balaurul e al dracului.
 MOȘ GERILĂ : De ce-i zici Balaurul ?
 COPILUL : Așa i se spune. Toată lumea-i spune-așa. Și băieții dintr-o unșpea.
 MOȘ GERILĂ : Dar... tu ai răspuns bine la tablă ?
 COPILUL : Sigur. Primul punct l-am știut.
 MOȘ GERILĂ : Și al doilea ?
 COPILUL : La al doilea m-am încurcat nițel... și nu mi-a ieșit calculul... Mă durea capul... S-a întâmplat... Pe urmă... stai să-mi aduc aminte... (*Numără pe degete.*) La istorie ți-am spus... așa... la muzică am zece... Cam astea ar fi. (*Schimbă.*) Moș Gerilă !
 MOȘ GERILĂ : Da.
 COPILUL (*semn în direcția sacului*) : Ce mi-ai adus ?
 MOȘ GERILĂ : Dar la matematică ?
 COPILUL : Eu ?... La matematică... da... ai dreptate... Pe trimestrul II o să... o să mă...
 MOȘ GERILĂ : Cît ?
 COPILUL : Cît am luat ?
 MOȘ GERILĂ : Îhîm...
 COPILUL : Puțin. Pe trimestrul I a fost mai greu. Dar și Doina a luat la fel. Și Andrei, și Vincentiu...
 MOȘ GERILĂ : Vincentiu de vizavi ?
 COPILUL : Da. Ała cu bicicleta „Diamant“.
 MOȘ GERILĂ : Cît ?
 COPILUL : Patru. Dar pe trimestrul II...
 MOȘ GERILĂ : Și ești mulțumit ?
 COPILUL : Nu sînt... Sigur că nu sînt...
 MOȘ GERILĂ : Atunci ?
 COPILUL : Atunci, ce ?
 MOȘ GERILĂ : De ce n-ai învățat ?
 COPILUL : Am învățat.
 MOȘ GERILĂ : Sigur ?
 COPILUL : Sigur.
 MOȘ GERILĂ : Dac-ai învățat... cum zici tu... atunci de ce n-ai știut ?
 COPILUL : Mi-a dat o problemă grea.
 MOȘ GERILĂ : Grea ?...
 COPILUL : Și nu i-am dat de capăt... Nici Vincentiu...
 MOȘ GERILĂ : Lasă-l pe Vincentiu... Și spune... a fost chiar atît de grea problema ?
 COPILUL : Îhîm...
 MOȘ GERILĂ : Păcat.
 COPILUL : De...
 MOȘ GERILĂ : Păcat...
 COPILUL (*cu ochii la sac*) : Păcat... adică de ce ?
 MOȘ GERILĂ : Nu știi ?
 COPILUL : Ba da... însă...

MOȘ GERILĂ : Alțeva ar fi fost să te trezești în carnet c-un opt. Sau măcar cu un șapte.
 COPILUL : Măcar ! Șapte-i notă mare la Gumilastic. Nici Popișteanu n-a luat șapte... Era bun și-un șase...
 MOȘ GERILĂ : Ți-ar fi plăcut ?
 COPILUL : Oho ! Dormeam liniștit.
 MOȘ GERILĂ : Ți-ar fi plăcut...
 COPILUL : Se mai discută ?... Tocmai mă gîndeam... (*Cască.*)
 MOȘ GERILĂ : La ce ?
 COPILUL : Adică nu mă gîndeam chiar așa... în serios... Era mai mult o...
 MOȘ GERILĂ : Spune.
 COPILUL : Nu, nu se poate.
 MOȘ GERILĂ : Ai secrete față de mine ?
 COPILUL : Nu... dar mi-e rușine.
 MOȘ GERILĂ : Mie poți să-mi spui orice.
 COPILUL : Nu, n-are rost. O să-ți închipui despre mine cine știe ce...
 MOȘ GERILĂ : N-o să-mi închipui nimic.
 COPILUL : Ba da, las' că știu eu...
 MOȘ GERILĂ (*dă să se ridice, ca și cum — jignit — s-ar pregăti să plece*) : Asta-i alțeva. Dacă n-ai încredere în mine...
 COPILUL (*vigilent*) : N-am zis asta.
 MOȘ GERILĂ : Ba asta ai zis.
 COPILUL : Ei, acum nu te supăra. Moș Gerilă ! (*Tăcere.*) Moș Gerilă !
 MOȘ GERILĂ : M-ai chemat ?
 COPILUL : Stai jos.
 MOȘ GERILĂ : Da-mi spui ?
 COPILUL : Ți spun.
 MOȘ GERILĂ (*se așază pe marginea patului*) : Ei ?
 COPILUL (*greu*) : Acuma, să nu crezi cumva că am gîndit cu adevărat...
 MOȘ GERILĂ : Ai visat, atunci.
 COPILUL : Nici visat. Ceva între și între... Așa și așa...
 MOȘ GERILĂ : Jumătate vis — jumătate adevărat.
 COPILUL : Îhîm. Mă gîndeam în legătură cu școala. Ce-ar fi dacă...
 MOȘ GERILĂ : S-ar închide !
 COPILUL : Cum ?
 MOȘ GERILĂ : Pe-o lună-două. O scarlatină. O...
 COPILUL : Nu, că tot se redeschide după aceea. La alțeva mă gîndeam. Ce-ar fi dacă... să luăm, de pildă, istoria...
 MOȘ GERILĂ : Să se desființeze ?
 COPILUL : Nu, nu e nevoie. Alțeva ar fi grozav ! Eu să iau cartea, să citesc fiecare lecție cite o dată — o singură dată, pricepi ? Și pe urmă, gata, să țin minte tot ce-am citit.
 MOȘ GERILĂ : Fără să mai recitești...

- COPILUL : Fără.
MOȘ GERILĂ : Fără să mai iei notițe pe maculator...
COPILUL : Fără.
MOȘ GERILĂ : Și tot ce-i scris în carte să ți se întipărească, dintr-o dată, în minte...
COPILUL : Pentru totdeauna. N-ar fi grozav ?
MOȘ GERILĂ : Ar fi...
COPILUL : Să trec într-o zi, de dimineață pînă seara, peste manualul de-a 9-a... nu ? Și după aceea să-mi rămînă-n cap toți regii, toți domnitorii, toți anii...
MOȘ GERILĂ : Mai ales toți anii...
COPILUL : Îhm... Cînd s-a născut Mircea cel Bătrîn. Cînd a domnit. Cînd a murit. Cînd s-a născut Ștefan cel Mare, cînd a domnit, cînd a murit.
MOȘ GERILĂ : Și bătațiile ?
COPILUL : Bineînțeles. Și la geografie, la fel. Și la rusă. Cum citesc un cuvînt, cum îl țin minte toată viața.
MOȘ GERILĂ : Dar la matematici ? Tot așa ?
COPILUL : Nu, acolo am altă metodă...
MOȘ GERILĂ : De mult ?
COPILUL : Ce anume ?
MOȘ GERILĂ : Metoda... metoda asta ai descoperit-o de mult ?
COPILUL : Nu. Astă-seară.
MOȘ GERILĂ : Aha... după ce-ați primit carnetul de note.
COPILUL : Îhm... La matematici... pentru că lecțiile din manual le înțeleg mai greu... mi-ar plăcea să văd un film... Un film, nu cu artiști, nu... Un film în care toate numerele și înmulțirile și ecuațiile s-ar înfățișa în chip de lucruri... mere... pere... chewing-gum... Și-atunci, ce s-ar înîmpla ? Ar însemna că eu văd matematicile... Cu ochii mei. Și dacă le văd, mă lămuresc — și țin minte. N-ar fi rău, nu ?
MOȘ GERILĂ : N-ar fi... Deloc n-ar fi rău... Ce vise ? ! Hm !... (Deget mustător.) Fii cu băgare de seamă.
COPILUL : La ce ?
MOȘ GERILĂ : La vise.
COPILUL : Să nu mai visez ?
MOȘ GERILĂ : Ba da. Însă, vezi și tu... mai cu grijă...
COPILUL : Ah...
MOȘ GERILĂ : Sper că, în afară de filme cu matematici, mai vizezi și la altele...
COPILUL : Oho ! Chiar astă-seară...
MOȘ GERILĂ : Da...
COPILUL : Să spun ?
MOȘ GERILĂ : Îhm.
- COPILUL : Am visat... n-ai să mă crezi... am visat că vine Moș Gerilă.
MOȘ GERILĂ : Am venit.
COPILUL : Da, dar el venea pe coș.
MOȘ GERILĂ : Care coș ? (*Privire în cameră.*) Aici e calorifer.
COPILUL : Este, dar el venea pe coș... Și avea o barbă așa ca tine, și avea un sac, și-n sac avea...
MOȘ GERILĂ : Fel de fel de lucruri... (*Deschide sacul, pornind a scoate diferite pachete.*) Bomboane... (*Le așază la picioarele pomului.*)
COPILUL : Îhm. (*Dar nu foarte entuziasmat.*)
MOȘ GERILĂ : Și ciocolată... (*Același joc.*)
COPILUL (*ca mai sus*) : Îhm...
MOȘ GERILĂ : Și-o carte... (*Același joc.*)
COPILUL (*ca mai sus*) : Îhm.
MOȘ GERILĂ (*caută, cu dificultăți, în sac*) : Și...
COPILUL (*foarte atent la eforturile bătrîmului*) : Și ?...
MOȘ GERILĂ (*același joc, de astă dată privind țintă în ochii băiatului*) : Și...
COPILUL (*încordat, s-a ridicat nițel*) : Și ?...
MOȘ GERILĂ : ...Niște... (*Scoate pachetul la iveală.*)
COPILUL : Patine.
MOȘ GERILĂ : De hochei.
COPILUL : Cu ghețe.
MOȘ GERILĂ : ...Model '67.
COPILUL : Ura ! (*A țîșnit din pat, s-a repezit la pachet, îl înșfacă, îl desface cu înfrigurare și, constatînd existența patinelor, rămîne în extaz.*) Miine mă duc la Floreasca. (*Uitează, îl îmbrățișează pe Moș Gerilă.*) Mulțumesc. (*Dar lovește un scaun, care îl lovește pe Moș Gerilă, care la rîndu-i alunecă și cade pe parchet. Scoțînd, dincolo de control, o înjurătură regretabilă.*)
MOȘ GERILĂ : Fir-ar al naibii de parchet ! Că dacă nu i-aș fi spus Margaretei să nu-l mai... (*Restul : „frece cu ceară“ se înecă, sugrumat, cu minile lucidității. Dar prea tîrziu. Copilul a încremenit. Pentru că și expresia, atît de străină firii lui Moș Gerilă, ca și glasul vizibil schimbat au fost de natură să clatine decisiv credința minorului cu privire la identitatea vizitatorului.*)
COPILUL (*ca și cum de-abia acum s-ar fi trezit cu adevărat din somn*) : Cum ? (*Îl privește pe moșneag cu alți ochi.*)
MOȘ GERILĂ (*revine, încercare disperată, la glasul dinainte*) : Ajută-mă... (*Întinde mina.*) Ajută-mă să mă ridic...
COPILUL (*șters*) : Nu...
MOȘ GERILĂ (*uimit*) : Nu vrei să-mi dai mina ?

COPILUL (îi întinde mina, ajutându-l pe Moș să se ridice): Ba da... dar nu ești Moș Gerilă.

MOȘ GERILĂ (în picioare, mimează senectutea): Ei, asta-i bună! Dar cine sînt?

COPILUL (privindu-l cu atenție): Ești tata.

MOȘ GERILĂ: Ha-ha! Eu? La nouăzeci și șapte de ani? Și cu o barbă mare... mare cit o...

COPILUL: Ești tata. Degeaba te prefaci, că te-am recunoscut... Atunci cînd ai alunecat... Și-ai drăcuit... Ca el... Ia mai zi o dată...

MOȘ GERILĂ: Ce anume?

COPILUL: Fir-ar al naibii de...

MOȘ GERILĂ: Fir-ar al naibii de...

COPILUL: Nu așa. Nu-ți mai schimba glasul...

(Discutînd, Copilul s-a apropiat foarte de Moș Gerilă, îi pipăie veșmintele, apoi barba, de care trage puțin, ca să-i încerce autenticitatea; aceasta, evident, se desprinde, oferindu-ne chipul unui bărbat la vreo patruzeci de ani. Tata. Barba, prinsă de un elastic, revine la starea inițială.)

MOȘ GERILĂ (joc): Nu... eu sînt Moș Gerilă... Eu sînt un moș bătrîn care... (Gesticulație corespunzătoare: junghiuri, tuse seacă etc. Apoi, copilul îl trage din nou de barbă, scoțînd-o definiitiv.)

COPILUL (admirînd barba, înfățișarea tatălui și, în genere, toată operațiunea): E grozav.

TATĂL (își aprinde țigara): Dacă nu cădeam...

COPILUL: Și nu pomeneai de Margareta și de parchet... De unde ai făcut rost de barbă? (O cercetează cu osebă curiozitate.)

TATĂL (mister): Mă privește.

COPILUL (pipăind mantia): Și mantia? Din ce-i făcută? (Gulerul.) Ce guler! E de blană... Ține cald?

TATĂL: Ihîm...

COPILUL: Da' nu te apasă?

TATĂL: E cam grea.

COPILUL: Ai îmbrăcat-o peste haină.

TATĂL: Da. De-abia mă mișc... (Își scoate cu gesturi precaute mantia, rămînînd într-un costum obișnuit de oraș.)

COPILUL: Și cizmele... (Îi trage cizmele, apoi se ridică în vîrfurile picioarelor și îi scoate căciula, pe care o răsuțește în toate chipurile, admirînd-o.)

Asta zic și eu căciula. (Și-o pune pe cap.)

TATĂL: Află că-i destul de greu să umbli într-o asemenea... Cînd mă gîndesc la actorii... Știi ce te strînge... (Gesturile tatălui exprimă o oboseală adevărată. E și tîrziu: noapte. A avut, probabil, o zi grea. Cască fugar. Se așază pe marginea patului. Copilul, insensibil la evocarea inconveniențelor, se admiră în oglindă: e cu căciula.) Cam mare pentru tine.

COPILUL: Nu-mi stă bine?

TATĂL: Cam mare. (Copilul, care nu pare a-i împărtăși punctul de vedere, dă să-și îmbrace mantia. Tatăl ride obosit.) Da' ce-ți veni? (Copilul însă își îmbracă mantia.) Lasă prostiile! (Schîț de căscat.)

COPILUL (se mișcă greoi în mantie, se împiedică, dar nu se lasă, duși încălță cizmele, ambiționîndu-se, după cum vedem, să ducă întreprinderea pînă la capăt): De-abia mă mișc... (Apoi ia sacul în spinare.) Ce greu este! (Incepe a mima mișcările lui Moș Gerilă.) Barba. Unde-i barba? (Caută, găsește.)

TATĂL (fără convingere): Lasă prostiile! Hai, mai bine, la culcare!

COPILUL: Acuși-acuși! Numai să-mi pun barba. Și să iau toiagul.

TATĂL (tremură): E cam frig în cameră. Ce naiba n-au dat aștia căldură la calorifer? (Instinctiv, se acoperă cu pătura, lungindu-se încet-încet în pat.)

COPILUL (s-a întors brusc către taică-său, fiind acuma un Moș Gerilă total, inclusiv barba): Cum îmi șade?

TATĂL: Groaznic... Ești caraghios... De-ai ști ce caraghios ești... (Totul spus însă fără convingere și combativitate.)

COPILUL (încă o dată în oglindă): Ba nu-s deloc caraghios. Eu zic că semăn cu Moș Gerilă.

TATĂL (fals supărat): Nici nu te mai recunosc.

COPILUL (începe a pași prin odaie, cu sacul în spinare, străduindu-se să-l mimizeze pe Moș Gerilă: el va realiza bătrînețea, junghiurile, tusea, jucîndu-se elementar, și va vorbi rar, bătrînește, cu vocea silit groasă): Eu... sînt Moș Gerilă... Sînt un om bătrîn... bătrîn... și-ncovoiat de ani... Sînt Moș Gerilă și vin de departe... (Tatăl începe a-l privi ușor amuzat, se întinde mai hotărît în pat, tremură nițel de frig și trage pătura pînă sus.) Vin de peste mări și țări... Ce obosit sînt!... Am umblat din casă-n casă și de-abia mă țin picioarele... Afară-i un ger năpraznic... Drumurile-s troienite...

TATĂL (*întră în joc*): Și cum ai venit pîn-aici?

COPIUL: Cu sania... Am zburat cu sania prin zăpadă și peste acoperișuri... Sania mea e năzdrăvană. Sania mea...

TATĂL (*ca mai sus*): Unde ai lăsat-o?

COPIUL: În pod... Să se usuce... Iar eu mi-am luat sacul și așa... voinicește... mi-am dat drumul prin coș... și-am alunecat pînă aici... drept în odaia ta...

TATĂL: De unde știi că e camera mea?

COPIUL: Eu le știu pe toate.

TATĂL: Adevărat?

COPIUL: Adevărat. Eu sînt Moș Gerilă, și Moș Gerilă le știe pe toate.

TATĂL: Moș Gerilă...

COPIUL: Da... băiatule...

TATĂL: Aș vrea să te-ntreb ceva.

COPIUL: Întrebă-mă, băiatule, și eu o să-ți răspund.

TATĂL: Moș Gerilă... ce mi-ai adus?

COPIUL (*pauză*): Depinde.

TATĂL (*tresărire*): Poftim?

COPIUL: Depinde. Dacă ai fost cuminte, atunci... (*Gest: sacul e plin de făgăduințe*). Dacă însă n-ai fost cuminte, atunci... (*Ridicare din umeri*).

TATĂL (*imprecizie*): Ei, asta-i bună!

COPIUL (*reia poziția și tonul lui Moș Gerilă de la începutul tabloului*): Ai fost cuminte?

TATĂL: Gata. Mi-e somn... (*Are gestul de a adormi. însă glasul — grav — al lui Moș Gerilă îi zădărnicește proiectul.*)

COPIUL: Băiatule, te-am întrebat: ai fost cuminte în anul care a trecut? De ce nu răspunzi?

TATĂL (*incet și șovăire*): ...Am fost...

COPIUL: Mai tare, că n-am auzit bine.

TATĂL (*ceva mai tare*): Am fost.

COPIUL (*cuvînt care cere precizări*): Cuminte.

TATĂL (*concesie*): Mă rog... Cuminte.

COPIUL (*tortură*): Tot anul?

TATĂL (*greu*): Tot anul.

COPIUL: Din ianuarie pînă-n decembrie...?

TATĂL: Din (*pauză*)... pînă...

COPIUL: Și-n aprilie?

TATĂL: Da' ce s-a-ntîmplat în aprilie?

COPIUL: Întreb: și-n aprilie?

TATĂL (*derută*): Cred că da. De ce nu?

COPIUL: Crezi că da... Aha... Dar (*bombă*) chibritul?

TATĂL (*realmente — nu pricepe*): Care chibrit?

COPIUL: Chibritul aprins... pe care cineva din casă... nu știu cine... l-a azvîrlit în coșul de hirtii...

TATĂL (*realizează*): Ah...

COPIUL (*continuare*): ...Și-atunci coșul a luat foc... Și după ce a luat foc coșul...

TATĂL (*vrea să taie*): Știu, nu știu...

COPIUL: ...s-a aprins și covorul albastru din hol...

TATĂL (*răcoros*): Am înțeles.

COPIUL: Și de la covor, era să...

TATĂL: Bun. Ai dreptate. Într-adevăr... Așa a fost.

COPIUL: Cum spun eu...

TATĂL: Cum spui tu... Recunosc...

COPIUL: Foarte bine... Însă, nu-i destul să recunoști...

TATĂL: Da' ce mai vrei?

COPIUL: Să-mi spui de ce ai aruncat chibritul în coș?

TATĂL: Nu pricep.

COPIUL (*bătrînește*): De ce nu l-ai stîns înainte de să-l arunci? Sau, și mai bine, de ce n-ai folosit scumiera... aia de bronz?

TATĂL: De aramă... Nu mi-am dat seama.

COPIUL: Așa... Nu ți-ai dat seama... Și ce crezi... e bine cînd nu-ți dai seama?

TATĂL: Nu, nu e bine.

COPIUL: Așa... Și dacă nu e bine în seamnă că e rău.

TATĂL: Sigur că da.

COPIUL: Cît de rău?

TATĂL: Nu știu... Destul de rău... adică, foarte rău... Trebuie să fim mai atenți. Trebuie să fim mai atent... Ai dreptate...

COPIUL: Va să zică, la anul...?

TATĂL: La anul... da... fără îndoială... o să fiu mai...

COPIUL: În toate privințele...

TATĂL: Bineînțeles.

COPIUL: Și n-o să mai arunci chibriturile în coșul de hirtii...

TATĂL: Asta nici nu se mai discută.

COPIUL: ...Nici pe parchet.

TATĂL: Exagerezi... Nici...

COPIUL: ...Și nici n-o să mai uiți robinetul deschis în baie.

TATĂL: Aha! Nu... o dată s-a-ntîmplat. Se-nchisesse apa... știi cum e... la un moment dat, nici nu-ți mai dai seama dacă robinetul e închis sau deschis... Aștia de la I.C.A.B. sînt ceva de speriat...

COPIUL: Și nici n-o să mai pierzi buletinul în troleibuz...

TATĂL: Da' mi l-a adus șoferul acasă.

COPIUL: Pentru că ai avut noroc. Dar dacă nu-l găsea?

TATĂL: Era jale, dacă nu-l găsea. (*Pauză.*)

COPIUL: ...Și nici la serviciu...

TATĂL (*nu mai vrea „să marșeze”*)

Ce-i cu serviciul ?

COPILUL : Eu nu știu. Dar te-am văzut de-atâtea ori cum veneai acasă ... și erai amărit...

TATĂL (*schimbat*) : Să lăsăm.

COPILUL : O dată chiar ai plîns.

TATĂL : Eu ? Nu-mi aduc aminte... În sfîrșit... n-are rost să vorbim despre asta... Munca, vezi tu, munca e o treabă destul de complicată.

COPILUL : Știu.

TATĂL : Și nu izbuțești întotdeauna să-nfăptuiești ceea ce dorești.

COPILUL : Așa e.

TATĂL : Nu-i destul să vrei.

COPILUL : Îhîm...

TATĂL : Pornești dis-de-dimineață cu mintea plină de... (*gest : totul*) și după amiază, cînd te întorci acasă... (*Gest : nimic.*)

COPILUL : Oh, cînd te-ntorci acasă...

TATĂL : Am avut un an... mai puțin... cum să spun... mai puțin...

COPILUL : Înțeleg.

TATĂL (*incet-încet, convorbirea se pre-schimbă în confesie necontrolată, copilul echivalîndu-se pe nesimțite cu Moș Gerilă*) : Păcat ! Cînd îți faci bilanțul... Eu, cînd se apropie Anul Nou, ei bine, cînd se apropie revelionul... mă cuprind... așa... încep să-mi fac socotelele... și mă gîndesc la anul care-a trecut... la ce a fost... la cum a fost... și nu numai la anul care s-a dus, ci și la ceilalți ani... și... și nu e cum aș fi vrut... să... și cînd mă gîndesc că

acuze vine revelionul... și douăsprezece noaptea... și... și... mi-e necaz... aș fi vrut să vină ceva mai tîrziu... nu acuma, peste cîteva zile... peste cîteva ceasuri... mai tîrziu... vine prea repede... de la o vreme, parcă, Anul Nou sosește prea repede... nici n-ai apucat să... și a mai trecut un an... parcă altădată treceau mai încet... la vîrsta mea însă... da, poate că-i din pricina vîrstei... sigur... e altceva... cu cît ești mai, hai să zicem, înțelept, cu atîta ești mai grăbit... Eu aș fi vrut ca anul... trecut... aproape trecut... să desenez cinci proiecte... cinci clădiri...

COPILUL (*informat*) : Hotelul Est-Vest...
TATĂL : Da... Cu șapte etaje... stadionul acoperit. Teatrul Internațional...

COPILUL : Cabana Făgăraș II... Le-aveai pe toate-n cap.

TATĂL : Oh, capul meu e plin cu desene... Doar cabana am terminat-o anul ăsta... Atît. Una din cinci. Cabana doar... Și încă...

COPILUL : Dar cabana... măcar... e frumoasă ?

TATĂL : Așa și-așa...

COPILUL : E cu etaj ?

TATĂL : Fără.

COPILUL : De ce ?

TATĂL (*pauză*) : Multe...

COPILUL : Aha...

TATĂL : Multe... Și pe urmă, cîtă vreme institutul ăsta o să fie condus de Hotentotu...

COPILUL : Cine-i Hotentotu ?

TATĂL : Directorul.

COPILUL : Ce nume ! Așa-l cheamă ?

TATĂL : Nu, dar așa-i zicem noi. Toți băieții îi spun așa. (*Explicație.*) O poreclă.

COPILUL : Înțeleg.

TATĂL (*pauză*) : Nu e bine... Moș Gerilă, nu e bine...

COPILUL (*pauză*) : Poate, la anul...

TATĂL (*violență interioară*) : Nu poate: sigur !

COPILUL : Va să zică, la anul... crezi că... ?

TATĂL : Orice s-ar întîmpla ! La anul... Află că la anul... Am luat măsurii.

COPILUL : Faci și stadionul ?

TATĂL : Cu gazon, acoperit, ca să se joace fotbal și iarna.

COPILUL : Ar fi grozav.

TATĂL : Și Hotelul Est-Vest, cu gara-jul pe-acoperiș, și... ai să vezi. Am un plan. (*Se bate cu mina acolo unde-i buzunarul de la piept.*) Are băiatul aici un plan...

COPILUL (*arată*) : Acolo ?

TATĂL : Îhîm.

(*Scoate portvizitul din buzunarul de la piept, caută, și din cea mai ascunsă despărțitură extrage cu grijă o foaie de hîrtie împăturită, probabil, în opt. O des-păturește. Copilul a făcut cîteva pași spre el, s-a așezat pe marginea patului și acuma sînt împreună și citesc vorbele înscrise pe foaia de hîrtie.*)

COPILUL : De ce sînt patru linii trase așa... de sus în jos ?

TATĂL : Patru linii, patru trimestre.

(*Arată.*) Trimestrul I, trimestrul II... Tot ce mi-am propus să realizez în anul ce vine am trecut aici... Și cum isprăvesc, bifez... trag o cruciuliță. Iar la sfîrșitul anului... în decembrie, scot hîrtia și-mi dau seama dacă... Înțelegi ?

COPILUL : Îhîm. Cînd ți-ai făcut planul ?

TATĂL : Astăzi.

COPILUL : Da ?... Anul trecut nu-ți făcuseși nici un plan ?

TATĂL (*cam greu*) : ... Ba da.

COPILUL : Tot așa ?

TATĂL : Aproape. Însă...

COPIUL : N-a mers ?

TATĂL : Nu prea... Un sfert doar... Și încă... S-au întimplat atâtea anul ăsta!... Însă la anul... la anul... De altfel, și planul... L-am alcătuit mult mai bine ca de obicei...

COPIUL (*citind*) : M... Ce-i aia *me* ?
Subliniat cu două linii ?

TATĂL : M, munca... (*Citește.*) Hotelul Est-Vest pe trimestrul I, stadionul acoperit pe trimestrul II, pină la 1 iunie...

COPIUL (*taie*) : Aha!... (*Citește.*) Și-aici ? *St* ? (*Va roști se-te.*)

TATĂL : ăsta-i alt capitol : studii. Adică ce-am de gând să critesc la anul. (*Citește, explicând.*) *Istoria arhitecturii* de Erklung, volumele II și III.

COPIUL : Dar volumul I ?

TATĂL : Pe-ăsta l-am citit. (*Continuă descifrarea.*) *Stiluri și curente în arhitectura indiană* de Rawasahri... *Sticla în construcțiile moderne* de Herbert Brown... etc. etc.

COPIUL : *Sticla* e pe august, văd.

TATĂL : Da, o iau cu mine-n vacanță...

COPIUL : Nu mai mergem la plajă ?

TATĂL : Mergem — însă eu stau numai două ore... pe urmă citesc.

COPIUL (*mai departe*) : Și aici ?... *Căl* ?...

TATĂL : Călătorii... Trebuie să văd neapărat Iașul... Piatra Neamț... Sighișoara încă o dată. N-am mai umblat de mult prin țară.

COPIUL : *Pr* ? (*Citește : Pi-ri.*)

TATĂL (*citește*) : *Pr* ? Praga... Am văzut Budapesta, Moscova, Leningradul, Germania, acum trebuie să văd negreșit Praga.

COPIUL : Cu O.N.T.-ul ?

TATĂL : Cum s-o putea.

COPIUL (*mai departe*) : Da'aici ?

TATĂL : La *In* ?

COPIUL : *Îhm*.

TATĂL (*șovăiri*) : In... înseamnă intim.
COPIUL (*descifrând*) : Văd un Gim și un Ygrec... Ce e gim zece ?

TATĂL : Gimnastică zece minute. Dimineața, orice s-ar întâmpla, trebuie să fac zece minute gimnastică. M-am și îngrășat de la o vreme. Sint mai puțin sprinter ca odinioară. Și pe urmă gimnastica e, oricum, o chestie de disciplină... Ygrec e Yoga. N-ai auzit de Yoga ?

COPIUL : Nu...

TATĂL : E tot un fel de gimnastică. Indiană... M-a învățat domnu' Basiliade de la Anticariat. Foarte bună, se pare, împotriva oboselii : dacă stai în cap cinci minute, te simți înviorat toată ziua. Și-mpotriva nervilor e bună : dacă rămii nemișcat așa (*schitează un în-*

ceput de mișcare), fără să te gîndești la nimic, te liniștește. Te liniștești. Te liniștești ! Oh, dac-aș izbuti să mă liniștesc... (*E foarte obosit și, rostind cuvintele de mai înainte, parcă țîșnește din oasele lui un veac de încețare nedescărcată. Se sting și luminările bradului. E un semiîntuneric prielnic somnului și păcii.*) Mi-e somn. Aș vrea să dorm.

COPIUL : Dormi... (*Îi potrivește pătura, nițel.*)

TATĂL : Mi-e dor de un somn bun.

COPIUL : Dormi...

TATĂL : Un somn... un fel de somn...

COPIUL : Închide ochii...

TATĂL (*închide ochii*) : I-am închis.

COPIUL : Și-acuma, dormi...

TATĂL : Vreau să dorm... dar nu în somn. Vreau să dorm fără de somn... Am eu un fel al meu de a dormi...

COPIUL : Cu vise ?

TATĂL : Un fel de vise.

COPIUL : Cel fel de vise ?

TATĂL : Cu mine... cu tine... și cu altcineva... și cu altceva... și cu Hotelul Est-Vest.

COPIUL : E gata ?

TATĂL : *Îhm*...

COPIUL : Și garajul de pe acoperiș e gata ?

TATĂL : Și.

COPIUL : Și mașinile — au ajuns... acolo... sus ?

TATĂL : *Îhm*... E plin.

COPIUL : Cîte mașini sint pe acoperiș ?

TATĂL : Vreo cinci sute.

COPIUL : Ce multe !

TATĂL : Le-am așezat pe trei rînduri...

COPIUL : Ah !

TATĂL : Și după ce s-a inaugurat hotelul... (*Se oprește.*)

COPIUL : Ce s-a întîmplat după inaugurarea hotelului ?

TATĂL (*greu*) : După inaugurarea hotelului... (*Oprir.*)

COPIUL : S-a întîmplat ceva ?

TATĂL : A venit Niemayer.

COPIUL : Cine ?

TATĂL : Oscar Niemayer... N-ai auzit de el ?

COPIUL : Nu. Cine e ?

TATĂL : Un arhitect. Mare. Cel mai mare.

COPIUL : Din lume ?

TATĂL : *Îhm*. El a construit orașul Brasilia.

COPIUL : Aha ! Știu... S-a dat la *tele*... Orașul care-i acuma capitală în locul lui Buenos Aires.

TATĂL : Nu, e în locul lui Rio de Janeiro !

COPILUL (*școlar*): Ah, da... că e în Argentina.

TATĂL: Nu, în Brazilia.

COPILUL: Ah, da... că e Brasilia. Totdeauna le-ncurc. Și ce-a zis domnul Niemayer cînd a văzut hotelul?

TATĂL: N-a zis nimic... M-a căutat... Mă caută... — Bună ziua... — Bună ziua. — Aici locuiește domnul...? — Da... — Eu sînt Oscar Niemayer. — Pofțiți, vă rog.

COPILUL: Știe romînește?

TATĂL: Nu, dar ne descurcăm noi... — Mi-a plăcut Est-Vestul... Mi-a plăcut enorm... De multă vreme n-am avut prilejul să văd asemenea... asemenea... Vii cu mine la Nairobi?

COPILUL: Tu?

TATĂL: Da.

COPILUL: În Africa!... Da' ce-i la Nairobi?

TATĂL: Se construiește un oraș. O ca-

pitală. Sub conducerea lui Niemayer. — Vii cu mine? Facem planurile împreună. Sau, dacă vrei, împărțim: dumneata nordul, eu sudul. Vii? Te rog.

COPILUL: Și te duci?

TATĂL: Poate. (*S-au stins luminările, întinericul e aproape total, chipurile celor doi topindu-se pas cu pas.*) Poate. Mi-e somn.

COPILUL: Dormi.

TATĂL: O să dorm... Sînt obosit... Sînt foarte obosit... Azi și mîine vreau să dorm. Cînd e revelionul?

COPILUL: Sîmbătă seara.

TATĂL: Și duminică, 1 ianuarie. Pînă duminică o să dorm. Pînă luni, adică. Pe urmă însă...

COPILUL: Dormi...

TATĂL: La anul...

COPILUL (*șoptește*): Dormi...

TATĂL (*aproape de somn*): La anul însă... (*Tace, vegheat de Moș Gerilă.*)

C O R T I N A

ilustrația: MARCELA CORDESCU

